

DIRVA

Nr. 23

Vasaris-February 24, 1961

Cleveland, Ohio

Lietuvoje nuolat veikia 71 "emigracijos biuras"

Kiekvieno mėnesio pradžioje bolševikų laikraščiai Lietuvoje deda skelbimus, kuriuose primename, kad "VYKSTA ŠEIMŲ PERKĖLIMAS į plėšines žemes Karagandos srityje ir darbininkų telkimas šalies įmonėms".

Tuos skelbimus pasirašo "Perkėlimo ir organizuoto darbininkų telkimo vyriausioji valdyba prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos", o skelbimų tekstuose nurodo tos valdybos agentūrų adresus. Agentūros yra penkiose didžiuosiuose miestuose, kur jos turi specialias įstaigas, o taip pat ir visuose rajonų vykdomuosiuose komitetuose. Rajonų komitetų yra 62 ir dar keturi Vilniaus mieste, tai sudėjus viską pasirodo kad tokių įstaigų Lietuvoje iš viso yra 71.

Bolševikų spauda dažnai primena (visada su dideliais apgalvestavimais), kad nepriklausoma Lietuva buvusi maždaug "apšausi" emigracijos biurais, kurie viliodavę tikstančius Lietuvos žmonių emigruoti į svetimus kraštus, kur tie žmonės patekdavę į didelį vargą. Ta tema rašomi net "romanai" ir gaminami filmai (pav., V. Sirijos Giras "Buenos Aires" ir "Adomas nori būti žmogum"). Ir iš tiesų, 1926-28 metais emigravimas į Pietų Ameriką ir Kanadą Lietuvoje buvo tapęs gana populiarus ir išvykstančiųjų (ne "organizuoti" išvežamų) skaičius buvo ėmęs prašukti net per 10,000 asmenų per metus. Tačiau vėlesniais metais nepriklausomybės metais emigracija iš Lietuvos besiekė vos iki kelių šimtų per metus, tai yra, praktiškai buvo beveik sustojusi. Bet net ir pačiais emigracijos "žydėjimo" laikais emigracijos biurų Lietuvoje turėjo darbo tik keletas, ne septynios dešimtys. Tik vokiečių okupacijos laikais visuose apskrįčių miestuose buvo įsteigti "kelionių biurai" -- taip buvo vadinamos organizuoto gyventojų į Vokietiją deportavimo įstaigos. Dabar 71 viena tokia pati įstaiga veikia Lietuvoje ir užsiima organizuotų žemių ir paskirų asmenų išvežimu į "Chruščiovo dvarus" (taip Lietuvoje vadina Karagandos srities "plėšines žemes") ir kitas tolimąsias Rusijos kolonijas. Per jas "emigruoja" iš Lietuvos (norom ir dažniausia nehorom) nepalyginti didesni žmonių kiekiai, negu smarkiausios emigracijos metais. Deja, šios "emigracijos" statistika yra "valstybinė paslaptis" ir bolševikinė spauda dėl šios emigracijos niekad nedejuoja, ir iš viso vengia apie ją užsiminti. Tiems šių laikų "emigracijos" biurams dar talkininkauja daugiau kaip 120 ypatingų agentūrų, būtent visi rajonų kompartijos ir komсомоlų komitetai, savo keliu turintieji tinklą beveik visose pramonės įmonėse, administracijos įstai-gose, o taip pat ir daugumoje kolchozų. Tokiu būdu Lietuvos gyventojų emigravimas iš Lietuvos yra suorganizuotas taip intensyviai, kaip niekad nėra buvęs, išskyrus, žinoma, tuos atvejus, kada čekistų armija imdavosi savo ruožtu "padėti emigruoti".

NAMŲ GRIAUCIAI KAIME UŽ DVEJŲ METŲ UŽDARBĮ

Vilniaus miško ir statybinių medžiagų prekybos bazė skelbiasi parduodanti "Standartinis namas", dviejų, trijų arba keturių gyvenamųjų kambarių su virtuve ir veranda. Namų kaina nuo 1050 iki 1495 rublių (naujųjų). Vadinasi, didžiausiojo namo, (kurio naudingasis plotas esąs 75 kvadratiniai metrai (maždaug 24x29 pėdos), kaina yra vidutiniškai uždirbančio kvalifikuoto fabriko darbininko dvejų metų uždarbis (jei imsime toki, kuris

uždirba 60 naujųjų rublių per mėnesį). Tai būtų neblogai, jei už tą kainą tikrai būtų gaunamas namas. Bet tai yra tik namo griaučių kaina. Skelbimo viduryje "pusbalsiu" nurodoma, kad "už visą kompleksą sudarančias medžiagas (šiferį, cementą, kokles, stiklą, plytas, sausą gipso tinką, mineralinę vatą) reikia mokėti papildomai". (Apie tą papildomą kainą skelbime kalbos nėra, šiaip jau žinoma, kad jei iš viso tokia medžiaga pavyksta gauti, tai ji kaštuoja keleriopai daugiau, negu "namas"). Be to, parduodamieji "namai" neturi nei vandentiekio nei kanalizacijos įrengimų (nėra nei plane), neįeina į planą nei elektros laidai.

Toks darbininkas, koks dabar Lietuvoje gauna 60 rublių per mėnesį, Amerikoje uždirba 80-90 dolerių per savaitę. Jo dvejų metų uždarbis leistų jam įsigyti beveik miestiečiai įrengtą kaimiško tipo namą (su sklypu), ne vien tik namo griaučius.

APLEIDO SĖJOMAINOS SISTEMĄ

Sukolektyvinus žemę, anksčiau ūkininkų jau beveik visur praktikuojama sėjomaina pakriko ir mažai kas jos bėpaisė. Jau kuris laikas stengiamasi ją, derliui labai svarbią sistemą atgaivinti. Tuo tarpu (popieriuje) jau 56% kolchozų esą įsivedė sėjomainą, bet ir juose "dar esti daug pažeidimų". Reikalaujama, kad per ateinančius dvejus metus jau visuose kolchozuose sėjomainos reikalas būtų sutvarkytas.

ĮSIPAREIGOJA IR NEVYKDO

--Turime paraikalausti griežtos asmeninės atsakomybės iš tų, kurie priima įsipareigojimus ir jų neįvykdo, -- pagrašė Sniečkus žemės ūkio vadovams kauniškiame susirinkime. Klausytojams nebuvo aišku, kas nukentės, kadangi partija nustato, kada kas ir kiek "įsipareigoja". Kaikam atrodė, kad partijos centro pareigūnai turėtų atsakyti už neapgalvotų reikalavimų nustatymą. Bet taip manydami jie klydo, kadangi Sniečkus grasė tiems, kurie priima (partijos centre sugalvotus) įsipareigojimus ir jų neįvykdo. Bet nepriimti išdrįs-tančių nelabai teatsiranda.

Apie sovchozus Sniečkus pareiškė, kad "kaip žinoma, pas-

taruoju metu buvo perorganizuojamas vadovavimas tarybinams ūkiams (nebe pirmą kartą, LNA). Padidinta partijos rajonų komitetų ir rajonų vykdomųjų komitetų atsakomybė už padėtų tarybiniuose ūkiuose (t.y., padidintas prižiūrėtojų kiekis, LNA). Mes turim pasiekti, kad tarybiniai ūkiai geriau išnaidotų žemę ir techniką, kad jie visi taptų rentabiliūs".

"DIDIEJI BROLIAI" VEDA DUJAS Į VILNIŲ

Gamtinių degamųjų dujų vamzdžiai, kuriais dujos turi ateiti iš Dašavos (Ukrainos), jau tik apie 40 kilometrų (apie 27 mylios) nuo Vilniaus.

Be abejo, bus pagrindo sakyti, kad tai "didžiosios rusų tautos dovana", kadangi vamzdžių tiesėjai yra: Michailo Pliuščevo brigada, Ivanas Kniazėvas, L. Čulkevičius, Aleksiejus Dimitrijevas, Dionyzas Šostakas, S. Lebedevio brigada, V. Šaduro, G. Plinskis, N. Petrovas, P. Kulikovas, A. Osipovas, I. Kudriašėvas... Betgi vyriausias jų, vamzdžių tiesėjų, viršininkas yra B. Ulrichas.

(LNA)

TRUMPAI IŠ VISUR

* Britų darbiečiai įspėjo vyriausybę, kad europiečiai kolonistai Rodezijoje gali bandyti paimti į savo rankas valdžią ir atsiskirti nuo Britanijos. Pačioje Rodezijoje prasidėjo kabineto krizė, federalistų partijai paskelbus atsistatydinimą, protestuojant dėl britų vyriausybės pasiūlytų protektorato konstitucijos pakeitimų.

* Prancūzijos prez. De Gaulle susitiks su Tunisio prez. Bourguiba Paryžiuje pirmadienį. Tikima, kad tie pasitarimai suves Prancūzijos vyriausybę tiesioginėms deryboms su Alžiro nacionalistais, siekiant užbaigti septynių metų trunkantį karą Alžire.

* Londone lankėsi Vakarų Vokietijos kancleris Adenaueris, kur jis dvi dienas tarėsi su premjeru Macmillanu. Viena iš pagrindinių pasikalbėjimo temų buvo apsigėtimas nuomonėmis apie prez. Kennedžio administraciją ir jos politikos kursą. Adenauerį Londonan lydėjo užs. reik. min. Brentano, grįžęs iš Washingtono.

Pagal nusistovėjusią tradiciją Korp. Neo Lithuania ir Lietuvių Tautinis Akademinis Sambūris vasario 11 d. Chicagoje, B. Pakšto svetainėje, suruošė užgavėnių blynų balių, kuriame jaunieji akademikai turėjo progos pabendrauti su filisteriais. Balius praėjo labai jaukioje ir šeimyniškoje nuotainkoje. Nuotraukoje korp. garbės filisteris gen. P. Plechavičius (vidury) kalbasi su gen. M. Reklaičiu ir p. Mieželiene.

V. Juknevičiaus nuotrauka

KVIEČIA CHRUŠČIOVĄ BENDRADARBIAUTI

Prezidentas Kennedy kreipėsi į Sovietijos premjerą Chruščiovą, prašydamas platesnio bendradarbiavimo tarp JAV ir Sovietijos, pasaulinės taikos siekiant.

Tas pageidavimas buvo išreikštas prezidento laiške, kurį ambasadorius Llevellyn Thompsonai išvežė į Maskvą.

Nors plačiau laiško turinys nepaskelbtas, tačiau, kiek žinoma, jame prez. Kennedy aiškiai nurodė, kad Jungtinės Valstybės priešinsis kiekvienam komunistų bandymui išnaudoti pasaulinės krizės židinius, kaip Kongą ir Laosą. Toliau buvę nurodyta, kad visi pasiruošimam galimam valstybių šefų susitikimui turį būti atlikti per diplomatinį kanalą.

Ambasadoriui Thompsonui išvykus, per Associated Press buvo paskelbtas toks pranešimas: "Prezidentas ir valstybės sekretorius gavo iš ambasadoriaus Thompsono tiesioginį pranešimą apie įvairius santykių su sovietais aspektus. Tiesąsitarimai suteikė ambasadoriui Thompsonui aiškų supratimą apie prezidento pažiūras į dalykus, kurie bus liečiami pasitarimuose su sovietų valdininkais. Thompsonas pažėmė su savimi asmeninį prezidento laišką Chruščiovui, kuriame išreiškiamas prezidento pasitikėjimas ambasadorium Thompsonu ir pageidavimas, kad visi būsimi pasitarimai tarp ambasadoriaus ir sovietų valdininkų būtų vaisingi ir padėtų pasiekti didesnę sutarimą tarp sovietų ir amerikiečių."

Prezidento įsakymu, ambasadoriui Thompsonui prieš išvykimą nebuvo leista susitikti su laikraštininkais. Esą, prezidentas nenorėjęs leisti, kad "pašaliniai elementai" sukludytų jo pastangas "normalizuoti" JAV santykius su Sovietija.

Laiškė Chruščiovui, kaip iš patikimų šluoksnų patiriama, prezidentas nurodė JAV - sovietų bendradarbiavimo galimybes erdvės tyrime, epidemijų šalinime, atominės energijos panaudojime taikos reikalams ir ūkinės pagalbos tiekime atsilikusiems kraštams. Thompsonui taip pat buvę nurodyta, kad prez. Kennedy trokštąs nusiginklavimo lygiai nuoširdžiai, kaip ir pats Chruščiovas.

Prezidento nuomone, kurituri būti perduota Chruščiovui, sovietų veiksmams Kongo ir Laose čia būsią laikomi tikslesne sovietinių intencijų interpretacija, negu Maskvos propaganda apie taiką.

Laoso klausimu sovietams buvę pasiūlyta nutraukti karinę pagalbą sukilėliams mainais už JAV karinės pagalbos nutraukimą Laoso vyriausybei. Neutrali komisija iš Burmos, Malajų ir Ceilono prižiūrėtų ginklų paliaubas ir karinės pagalbos nutraukimą.

Kennedžio - Rusko traukimas iš Laoso, kaip tikima, esąs iššauktas dar neišaiškinto spaudimo. Sovietinė žinių agentūra Tassas paskelbė, kad buvęs Laoso premjeras Phouma esąs grįžęs kraštan, bet laikąsis pro-komunistinių sukilėlių teritorijoje.

P. Petručio nuotrauka

torius gavo iš ambasadoriaus Thompsono tiesioginį pranešimą apie įvairius santykių su sovietais aspektus. Tiesąsitarimai suteikė ambasadoriui Thompsonui aiškų supratimą apie prezidento pažiūras į dalykus, kurie bus liečiami pasitarimuose su sovietų valdininkais. Thompsonas pažėmė su savimi asmeninį prezidento laišką Chruščiovui, kuriame išreiškiamas prezidento pasitikėjimas ambasadorium Thompsonu ir pageidavimas, kad visi būsimi pasitarimai tarp ambasadoriaus ir sovietų valdininkų būtų vaisingi ir padėtų pasiekti didesnę sutarimą tarp sovietų ir amerikiečių."

Prezidento įsakymu, ambasadoriui Thompsonui prieš išvykimą nebuvo leista susitikti su laikraštininkais. Esą, prezidentas nenorėjęs leisti, kad "pašaliniai elementai" sukludytų jo pastangas "normalizuoti" JAV santykius su Sovietija.

Laiškė Chruščiovui, kaip iš patikimų šluoksnų patiriama, prezidentas nurodė JAV - sovietų bendradarbiavimo galimybes erdvės tyrime, epidemijų šalinime, atominės energijos panaudojime taikos reikalams ir ūkinės pagalbos tiekime atsilikusiems kraštams. Thompsonui taip pat buvę nurodyta, kad prez. Kennedy trokštąs nusiginklavimo lygiai nuoširdžiai, kaip ir pats Chruščiovas.

Prezidento nuomone, kurituri būti perduota Chruščiovui, sovietų veiksmams Kongo ir Laose čia būsią laikomi tikslesne sovietinių intencijų interpretacija, negu Maskvos propaganda apie taiką.

Laoso klausimu sovietams buvę pasiūlyta nutraukti karinę pagalbą sukilėliams mainais už JAV karinės pagalbos nutraukimą Laoso vyriausybei. Neutrali komisija iš Burmos, Malajų ir Ceilono prižiūrėtų ginklų paliaubas ir karinės pagalbos nutraukimą.

Kennedžio - Rusko traukimas iš Laoso, kaip tikima, esąs iššauktas dar neišaiškinto spaudimo. Sovietinė žinių agentūra Tassas paskelbė, kad buvęs Laoso premjeras Phouma esąs grįžęs kraštan, bet laikąsis pro-komunistinių sukilėlių teritorijoje.

je. Vakarų sąjungininkai įtaria, kad rusai planuoja ten naujus manevrus. Valst. sekretorius Rusk tarėsi su britų ir prancūzų ambasadoriais, prašydamas jų vyriausybės padėti perkalbėti rusus, kad jie susilaikytų nuo krizės plėtimo Laose.

AFRIKIEČIŲ REIKALAVIMAI DĖL KONGO

Penkios Afrikos valstybės prisijungė prie Alžiro sukilėlių provizorinės vyriausybės reikalavimų, kad iš Kongo būtų tuoj pat atšaukti visi užsienio diplomatai, siekiant ten nutraukti šaltąją karą. Reikalavimas buvo paskelbtas po dvi dienas Ganos sostinėje vykusių pasitarimų, kuriuose dalyvavo Gana, Gvinėja, Malis, Marokas ir Jungt. Arabų Respublika.

Ilgame jų reikalavimų sąrašė taip pat siūloma pavesti tarptautinės Jungt. Tautų Komandos vadovybę afrikiečiui, išvaryti belgus, perimti visų užsienio žmonių, bankų ir kitų komercinių organizacijų kontrolę, sustabdyti mobilizaciją Katangoje ir, žinoma, sudaryti tarptautinę komisiją Lumumbos mirties aplinkybėms iširti.

Tuo tarpu Kongo premjeras Joseph Ileo įspėjo Jungtines Tautas, kad jo vyriausybė priešinsis jėga, jei bus bandoma įvykdyti prieš porą dienų priimtoji Saugumo Tarybos rezolucija, liečianti armijos nuginklavimą. Anksčiau panašiu pareiškimu į Saugumo Tarybos rezoluciją reagavo Katangos provincijos prez. Tschombe, be to dar paskelbdamas mobilizaciją. Dėl tarptautinės komisijos Lumumbos mirties iširti jis nurodė, kad tai esąs Kongo vidaus reikalas, bet vyriausybė bendradarbiausianti, "jei JT respektuos mūsų suverenumą". Tschombe paskelbė, kad jis neįsisiaš jokių tyrimų Katangos provincijoje.

JT gen. sekr. Hammarskjöldas ieško būdų padidinti JT karinės įgulas iki 20,000 vyrų. Tarptautinė brigada sumažėjo apie 6,000 vyrų, kai kurioms Afrikos valstybėms iš ten atitraukus savo karinius kontingentus.

Vasario 16 d. Chicagoje ištaikingoje Maximilian salėje buvo suruoštas diplomatinio korpuso nariams priėmimas, kuris praėjo šventiškoje nuotainkoje. Nuotraukoje iš kairės priėmimo dalyvavę konsulai su poniomis: Peru gen. konsulo žmona Benevides, Paragvajaus kons. F. Adler, Japonijos gen. kons. Takeo Ozawa su ponia, Panamos gen. kons. Angela de Lew, Kostarikos gen. kons. Dwight Hightower, Austrijos gen. kons. Franz Horomy, Libanono kons. Nicholas S. Salamie, Vokietijos kons. Herbert Kuhle, H. Tomer, Ekvadoro vice kons. Maria Arosemena, Nikaragvos kons. Adolfo Roman su ponia, Lietuvos konsulas dr. Petras Daužvardis, Belgijos kons. Gilbert Loquet su ponia, Airijos vicekons. Gerold F. Clerigh su ponia. Plačiau apie priėmimą 8 psl.

Žmogus, kuris išgelbėjo Londoną... (13)

Michelis prikalba inžinierių

Jaunasis inžinierius parodė porą paviršutiniškų škių, tačiau iš jų nebuvo galima atsekti ką nors daugiau, negu iš Michelio pieštųjų. Po to jis pareiškė, kad džiaugiasi atlikęs tokį nemalonų uždavinį ir tiksis daugiau ko nors panašaus negirdėsiančią, o dabar norįs atsisveikinti.

--Vieną akimirka, -- ramiai tarė Michelis, -- Aš norėčiau dar šį tą pasiteirauti.

Rodydamas nelaimingą veidą, André vėl atsisėdo.

--Pirma: ką tamsta veiki Bois Carré statybose?

--Na, jie mane paskyrė braižytoju.

--O ką tai reiškia, tiksliau apibrėžiant?

--Tai reiškia, kad aš braižau statybų planus.

--Ir kaip tamsta tai atlieki?

--Na, duodamas bendras visų statybų planas. Iš jo aš darau detalinius planus atskiroms statyboms. Kiekviena jų, žinoma, yra skirtinga, ir galiu jus užtikrinti, kad tai nėra taip paprasta be jokios pagalbos. Bet aš jau susidorojau ir bošas, kaip atrodo, yra patenkintas.

--Bošas? Kas tai?

--Vokiečių karininkas, kuris vadovauja statybai.

--Tik vienas?

--Vienas yra nuolat ten, Kiti ateina ir išeina.

--Tai tamsta turi nemažą atsakomybę?

--Galima sakyti, -- išdidžiai pareiškė André, -- Iš tikrųjų aš atlieku visą darbą.

--Labai įdomu, -- sausiai nukirto Michelis.

Iš susižavėjimo pirmuoju darbu André buvo trumpai praradęs savo baikštumą. Bet dabar jo akys vėl buvo pastebima baimės išraiška.

--Tikrūs, kad tie bus jums truputį naudingi, -- nervingai pasakė jis, žvilgtelėdamas į savo škius, -- Bet dabar aš tikrai turiu eiti.

--Deja, jie nėra naudingi, -- tarė Michelis, -- Mes iš jų nesužinome nieko naujo. Mums reikia, o tamsta esi turbūt vienintelis prancūzas, kuris gali tai parūpinti -- pilnų ir detalizuotų planų, kitaip sakant, po kopiją kiekvieno brėžinio, kuriuos tamsta atlieki.

André pažvelgė į jį nusigandęs.

--Bijau, kad tai bus labai su-

ku,

--Kodėl? Tamsta juk prieini prie visų planų. Aš manau, kad tamsta esi vienintelis žmogus, kuriam turėtų būti lengva tai atlikti.

--Tai galbūt, -- atsakė vis labiau sumišdamas André, -- bet, žinūrėkite, nuo to laiko, kai Robertui pažadėjau, jau daug kas pasikeitė. Vokiečiai mums liepė pasirašyti pasižadėjimus, kad neišduosime nieko, ką patiriame.

--Tai nieko nereikia, -- griežtai nukirto Michelis, -- Mes kariaujame. Tamsta esi mobiliuotas. Tamsta nesi laisvas žmogus. Tokiomis aplinkybėmis joki pasižadėjimai nesaisto.

André abejodamas truktelėjo pečiais.

--Galbūt tamsta sakai tiesą. Apie tai aš nebuvo pagalvojęs.

--O gal tamsta bijai?

André nukreipė žvilgsnį į grindis.

--Apie tai aš taip pat nepagalvojau, -- pasakė jis po valandėlės, -- Bet po to, ką pasakėte, man pradeda atrodyti, kad tamstos reikalavimai surišti su dideliais pavojais.

--Gera, -- atsakė Michelis, -- Dabar bent žinome, kur esame. Be to, tai visiškai normalu.

Mes visi bijome, o aš pats daugiausiai.

Paprastai Michelis niekada nesistengė naudoti prievartą. Vienintelės išimtis sudarė tie atvejai, kada nebuvo kitų galimybių. Toks atvejis buvo ir šį kartą. Laimės ir iniciatyvos dėka jis surado agentą, kuris galėjo parūpinti nepaprastai svarbias informacijas. Beveik nebuvo vilties rasti kitą, kuris pateiktų tokion dėkingon pozicijon, kaip André. Kitose statybose jis nežinojo nė vieno prancūzo, kuris būtų aukštesniame, negu darbų prižiūrėtojo poste. Ir laiko vis labiau stigo. Taigi: André arba niekas!

--Klausykite, -- tarė jis, -- aš turiu būti visai atviras. Tamsta turi galimybę, galbūt niekada nepasikartosiančią galimybę patarnauti savo kraštui. Tamstos, kaip prancūzo, pareiga šią galimybę išnaudoti. Aš esu tikras, kad tamsta tai suprasi, kai rimtai pagalvosi. Tačiau vieną dalyką aš turiu dar tamstai pasakyti: jei tamsta atsisakys, nusikalsi kaip kareivis, kuris pabėga iš mūšio lauko. Ir taip bus su tamsta pasielgta. Supran-

ti mane?

André linktelėjo galvą.

--Taigi?

--Taip dalykams susiklosčius, aš neturiu kito pasirinkimo.

--Tai tamsta padarysi?

Trumpa pauza. Paskui André sumurmėjo:

--Taip.

--Gera, Aš duodu tamstai savaitę laiko. Po savaitės tamsta grįši atgal ir atgabensi visų planų kopijas. Juo daugiau detalių, juo mums geriau. Tai sutarta?

André linktelėjo galvą. Bet jis vis dar buvo pilnas abejonių. --Bus sunku išeiti, -- pasakė jis, -- Vokiečiai neduoda mums atostogų. Šiandien išvykau, nieko nesakęs, ir grįžęs turėsiu išgalvoti kokią priežastį.

--Gera, tai daryk taip: antrąją savaitę pradėk skustis vidurių skausmais. Ties skausmai stiprės, kol tamsta nebepajėgsi atlikti savo darbo. Tada prašysi leidimo nuvažiuoti į Paryžių, nes nori, kad tamstą gydytų žinomas gydytojas. Kai čia atsirasi, aš sutvarkysiu visa kita.

--Gera, padarysiu, ką galėsiu.

--Tuo neabejoju, -- tarė Michelis, -- Aš pasitikiu tamsta. O dabar pasistenk, kad vėl galėtum atvažiuoti.

(Bus daugiau)

Dar vakar taip buvo likviduojami komunistinėje Kinijoje ūkininkai, nenorėję dėtis į kolchozus. Šiandien panašiai likviduojami partijos pareigūnai dėl blogo komunų administravimo...

AKMENS AMŽIAUS SALA "NAUJŲJŲ VĖJŲ" SUKŪRY

Naujoji Gvinėja, antroji didumu pasaulio sala, kurioje, dideliu antropologų susižavėjimui, dar tebeviešpatauja akmens amžius, jau atsidūrė prieganyje milžiniškos, socialinės, ūkinės ir politinės revoliucijos, kuri primetama ir diriguojama iš viršaus.

Australija ir Olandija, kurios yra pasidalinusios tą didelį žemės kšnį, pasuko visiškai naujais keliais, kad 2,2 milijono gyventojų didžiųjų dalimi labai primityvių čiabuvių papuasu, išauklėtų piliečiais nepriklausomų, savarankiškų valstybių, kurias jie patys valdytųsi.

Nei australai, nei olandai neturi didelių iliuzijų dėl tokių skubių metodų vertės, bet jie griežiai jų skirtingais sumeti-

mais.

Vakarų Naujoji Gvinėja yra paskutinė teritorija, kuri olandams liko iš to, kas iki 1949 metų buvo vadinama Olandų Indija. Jos išlaikymas olandams reiškia prabangą, nes ji kasmet jiems kaštuoja po ketvirtį milijono dolerių!

Olandai yra apsisprendę iš tos salos dalies pasitraukti galimai greičiau, bet jie nori trauktis garbingai. Ir šiuo atveju tas garbingumas reiškia olandų atsikėmą atiduoti apie 400,000 papuasų Indonezijai, kuri, kaip Olandų Indijos įpėdinė, reikalauja tos srities Vakarų Iriano vardu. Olandai teigia, kad tarp papuasų ir indoneziečių nesą nei etninė, nei kultūrinė bendrumų, ir čiabuviai, Indonezijai okupavus Va-

kary Naująją Gvinėją, neturėtų nė mažiausios galimybės pasiekti savivaldą. Todėl Olandija nori ten pasilikti dar dešimtį ar penkio-liką metų ir per tą laiką paruošti užtenkamai papuasų politinių vadų ir administracijos specialistų, kurie galėtų patys kraštą administruoti. Tai pasiekę, olandai nedelsdami pasitrauktų.

Bet Australijai Naujoji Gvinėja yra ne kažkokia tolima kolonija, o tiesioginis kaimynas. Tik siaura vandens juosta -- 140 km pločio Torres sąsiauris -- skiria salą nuo Australijos kontinento. Naujoji Gvinėja yra skydas, dengiantis šiaurės rytų Australiją. Antrojo Pasaulinio karo mūšiai tarp australų ir japonų vyko čia, o ne pačioje Australijoje.

Australija neplanuoja pasitraukti iš Naujosios Gvinėjos: jos ateities australų programoje yra dalis Australijos ateities.

Rytų, tai yra australiškoji, Naujoji Gvinėja susideda iš dviejų sričių. Šiaurinė dalis yra Jungtinių Tautų mandatas, pavestas administruoti australams, o pietinė dalis (Papua) yra Australijos teritorija. Tačiau nuo 1946 metų praktiškai nėra jokio skirtumo tarp abiejų sričių, valdomų bendros administracijos. Įstaigų galutinis tikslas yra 1,800,000 gyventojų išvesti į nepriklausomą melanezų valstybę.

PROPAGANDA NUGALI SVEIKĄ PROTĄ

Australija norėjo šią evoliuciją išvystyti palaipsniui ir nuosaikiai. Tačiau iš Azijos ir Afrikos pučią "naujieji vėjai" pakeitė tą pažiūrą. Niekas jau nebekauba apie "šimtmetį", kaip trumpiausią laiko tarpą, kuris būtų reikalingas Naujosios Gvinėjos nepriklausomybei išugdyti. Australams šiandien labai aišku, kad vienintelis metodas įveikti juodojo, geltonojo arba rudojo nacionalizmo problemą yra patiemis jį skatinti, tuo būdu keliais žingsniai išlaikant pirmavimą.

Tačiau nacionalizmo arba bent politinio susivokimo šiandien dar nėra pasiekta nei olandų, nei australų Naujojoje Gvinėjoje. Bet abu kraštai žino, kad tai tik laiko (ir labai trumpo laiko) klausimas, kol "naujieji vėjai" įsisuks ir į šį nuolatų kampą. Ir tiek Australija, tiek Olandija -- kiekviena savo priemonėmis ir dėl skirtingų priežasčių -- nori jiems paruošti dirvą.

Olandai, kuriems tikslą reikiama pasiekti skubiau, nori parinkti porą tūkstančių gabesnių papuasų ir jiems suteikti mokymosi

Hongkonge einas "Pietų Kinijos Rytmetinis Paštas", paskelbė, kad sunki ekonominė būklė komunistinėje Kinijoje iššaukusi viešas komunistų partijos pareigūnų egzekucijas.

Laikraštis sako, kad kiniečių Naujųjų Metų proga į Hongkongą buvo atvykusių studentų iš Kvangtungo provincijos, ir jie pasakojo apie desperatišką padėtį komunistinėje Kinijoje. Pasitarisiais mėnesiais studentai buvo išvaryti darbams į žemės ūkio komunas. "Ten dirbdami, jie savo akimis matė eilės komunistų partijos sekretorių egzekucijas," sako laikraštis. Nuteistieji buvo kaltinami brutalumu ir blogu komunų administravimu.

Tuo pat metu Pekino radijas paskelbė, kad komunistinei Kinijai reikia laukti sausrų ir šiemet. Esą, šiaurinėje Kinijoje buvę maža lietaus šią žiemą, ir laukiai jau pradėję rodyti sausros nuostolius.

galimybes iki aukštųjų mokyklų Olandijoje. Tie parinktieji -- "nedaugelis dinamiškųjų", kaip olandai juos vadina, turės perimti valdžią, kai olandai pasitrauks. Jų uždavinys bus kelti "daugelio abejingųjų lygį."

Toks dirbtinis privilegijuotųjų ugdymas gali lengvai nuvesti į išnaudotojų kastos susikūrimą, ir todėl nėra idealus problemos sprendimas. Olandai to ir neteigia. Jie tik nurodo, kad laiko maža, ir jie negalį ko kito pasiekti.

Jau šiais metais bus plačiu mastu atliktas pirmasis savivaldos bandymas: bus sukurta čiabuvių taryba, kuri veiks kartu su olandų parlamentu. Žinoma, ketletą metų toji taryba vargu beturės faktinį autoritetą, bet pagaliau iš jos viena ar kita forma išsivystys būsimoji Vakarų Naujosios Gvinėjos vyriausybė.

Australijos politika Rytų Naujojoje Gvinėjoje eina kitu keliu. Australai nenori kurti privilegijuotosios mažumos, jie siekia visų gyventojų "vienodos evoliucijos". Tai apima ne tik mokyklų vaikams, bet ir politinį bei administratyvinį suaugusiųjų apmokymą, pradedamą čiabuvių tarybomis ir čiabuvių administracija kaimuose, palaipsniui ugdomą demokratiškai politinį supratimą ir administracinius sugebėjimus. Manoma, kad Australija šį planą galės įvykdyti per 30 - 40 metų.

Nemaža jau ir pasiekta. Apie 100,000 vaikų lanko valstybines ir misijų mokyklas, keli šimtai jų po penkerių ar šešerių metų bus pribrendę aukštesniam mokslui. Pradėtas organizuoti profesinių sąjungų sąjūdis čiabuviams, įsteigta nemaža bandomųjų lokalinių administracijų. Trys papuškai jau yra legislaviniėje Naujosios Gvinėjos taryboje.

(Nukelta į 6 psl.)

Solution: Laundry Phone

Solution: Workroom Phone

Šiame name permaža telefonų

Čia yra tipiškas atvejis, kur namuose telefonų mažoka -- nėra pratęsiamų telefonų. Ir vienintelis būdas -- į reikiamas vietas telefoną pratęsti... tada bus visur telefoninis patogumas... pagal jūsų šeimos reikalavimus. Kaina tikrai žema. Pašaukite savo Ohio Bell Service atstovą --

OHIO BELL MA 2-9900

DIRVA

— THE FIELD —

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
HEnderson 1-6344

Prenumerata metams: \$10.00 • Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: B. Gaidžiūnas, V. Gedgaudas ir J. Palukaitis
• Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: B. Gaidžiūnas • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

'Bendradarbiavimas' jau vyksta

Jei prieš dešimtmetį, kada dauguma naujųjų ateivių dar tik kojas šilo šiame krašte, būtų kas pasakęs, kad šočiau duonos užvalgius, atsirastų kam noras ir su mūsų krašto okupantais "pabendradarbiauti" — būtų tik pečiai traukę. O dabar apie tai jau kalbamės ne keli susirinkę, bet ir per laikraščius. Atseit, "pažanga" labai didelė ir okupantui yra dėl ko rankas trinti.

Neseniai čia gavau vieną tokį laišką, kuris mane išbarė. Kadangi laiškas rašytas asmeniniai ir buvo uždrausta jį spausdinti, todėl tik keliais žodžiais tepasakyčiau, kas jame buvo parašyta. O parašyta buvo: netriūbykit triūbom, kad keli nevykeliai atsiranda. Iš 30,000 tūkstančių, į šį kraštą atvykusių naujų ateivių, keli tokie visad gali atsirasti. Juk iš dvilikos išrinktų apaštalių vienas toks atsirado. O kai triūbijat, tai bolševikams tik džiaugsmas. Jie tas žinias gali savo spaudoj persispaspaudinti ir mūsų žmones Lietuvoj klaidinti, kad jau ir išeiviai į juos nebeskersakioja, o bendradarbiauja.

Tas laiškas, neabejojama, labai kilniais norais parašytas ir dalį tiesos jame galima rasti. Tokių "bendradarbiautojų" kol kas dar ant dešimt rankos pirštų suskaičiuotum. Bet į tai nekreipiant dėmesio, slepiant, tokio "bendradarbiavimo" pasekų žalingumo nenurodant, į ką gali jis išsivystyti — sunku pasakyti. Gal visiškai į nieką, o gali kai ką patraukti ir taip į aną, mūsų kraštui priešišką stovyklą nuvesti. Juk gerai žinom, kad komunistai, kad visą tave įtrauktų, niekad neprašo tuoj pačiam ir ištį. Pirma prašo tik vieno piršto, paskiau ranko, o paskiau — tu pats lisi, nes bus pakankamai tave sukompromitavę ir kitos išeities nebeturėsi.

Apie tai Dirvoje jau pakankamai buvo rašyta. Buvo išsiaiškinta, kad mūsų bendradarbiavimas su ten pasilikusiais tegalimas tik kaip lietuvių su lietuviu. Nei su okupacinėmis įstaigomis, nei su įstaigų atsakingais pareigūnais, kurie vykdo okupacijos režimą, negalima. O jei su jais bendradarbiaujam, mes tuo pačiu pripažįstam okupaciją ir jos padarinius.

Taip pat Dirvoje buvo nurodyta, kad seniems komunisto agentams prireikė naujų talkininkų. Jie čia baigia išmirti, prieauglio neturi, jų išsilavinimo lygis atsilikęs keliais dešimtmečiais. Tokią jų baisią nuogybę pamatę ypač dabar, kada vieną kitą nuveždino į Maskvą, o paskiau į Lietuvą ir su jais emė planuoti, kaip geriau ir greičiau ne tik suskaldyti, bet ir sukomunistinti didžiąją išsiviečių dalį. Kaip mes buvom informuoti, vienas iš tenyškųjų okupacinių vadų tiesiai ir pasakęs: "Jie tetinka jau tik kapams praturtinti, bet ne kokiems vadovavimo darbams vykdyti".

Tiems "bendradarbiavimo" darbams vykdyti jie čia atsiuntė, diplomatinio pasu pridengtą ir antrojo sekretoriaus titulu papuoštą Lauryną Kapočių. Yra jų ir daugiau, kad padėtų suorganizuoti net tokio bendradarbiavimo žurnalą "Fluxus", apie kurį jau labai pasigardžiuodama ir Brooklyno "Laisvė" kalba. Kalba tam komunistiniam laikrašty pradėtam skyriuje "Lietuviškos naujienos".

Kaip ir pridėra tokiems "bendradarbiautojams", pirmiausia duoda žinių apie mūsų dailininkų parodas, o jau toliau ištraukia iš "Tėvynės Balso", kaip gerai būtų, kad architektai megstų ryšius su tenyškiais architektais, kad visi skaitytų "Tėvynės Balsą" ir klausytų jo "bendradarbiavimo" patarimų.

Taigi, "bendradarbiavimas" jau vyksta... Maskva bando naują būdą jaunesnių agentų prisiauginti. O ar pasiseks — tai jau nuo mūsų priklauso. B. G.

BE REIKALO DRAUGAS
SUPYKO

Į Draugo pirmą, tikrai beviltingą reagavimą dėl vysk. Julijono Steponavičiaus suėmimo, Dirva parašė gerą vedamąjį. Ir nurodė, kad vien maldomis šiuo atveju nieko nelaimėsi, o reikia dar ir visiems lietuviams sukrusti protestais bei pagalbos šauksmais pas galinguosius. Tegul visi pamato, kokią skriaudą lietuviams daro komunistai.

Po pirmos tokios beviltingos rezignacijos susigrėbė ir pati Draugo redakcija. Jau kituose numeriuose reikalaujama kiek kitaip buvo komentuojami. O toliau, jau ir karingai atsiliepiant net dviem vedamaisiais į Dirvos vedamąjį. Ir kaip paprastai tokiais at-

vejais kai kas praktikuoja, net ir užuominų į bedievybę pažerta. Kagi, valia taip elgis, tik kažin ar po tokių parašymų sąžinė būna rami, o reikalo visuotinumui nuosirdžiai patarnaujama.

Man atrodo, kad ir šis atvejis yra dar vienas pavyzdys, kaip karštakošiški kraštutiniai padeda bendrą reikalą gadinti.

Ant. Dirgėla,
Sioux

BŪTŲ TIK NESUSIPRATIMAS

Niekas Kanados lietuvių laikraščio "Nepriklausoma Lietuva" negali tarti, kad ji blogais keliais eity. Priešingai, joje gal net daugiau, kaip kituose laikraščiuose polemikos su tenyškio komunistinio režimo iškamšomis. Kitas klausimas būtų, ar ta polemika nors kokį tikslą pasiekia.

Bet "Nepriklausoma Lietuva" savo 4-tu numeriu tikrai daug ką nustebino. Per visą puslapį uždėjo tokią antraštę: "Kennedy žada didelį politposūkį". O tas "politposūkis" tai jau stačiai paimtas iš dabartinio Maskvos

Jaunimo sode Vilniuje cementiniai ruoniai padengti storu sniego sluogsniu.

Vieninga ar suskaldyta šalpa? (5)

Juozas J. Bachunas

Visuomenė turėtų pasisakyti

Lietuvių Fronto Bičiulių Biuletenyje (Nr. 38, 1960 m. gruodžio 17 d.) paskelbtas kun. J. Balkūno pranešimas plačiai pataiškina apie naująjį Kunigų Vienybės Religinės Šalpos Komiteto Fondą -- LAC, Nektartojant viso pranešimo, čia norėjusi atskirti atžymėti tik kai kurias svarbesnes vietas.

Kunigų Vienybės seimas tokį atskirą komitetą įsteigti nutarė jau 1957 metais. Bet organizuoti veikti jis tepradėjo 1959 m. kovo 10 d. Tą Religinės Šalpos Fondo komisią sudaro: pirmininkas vysk. V. Brizgys, vicepirm. kun. J. Čapukaitis ir prel. J. Balkūnas, išd. kun. J. Aleksišnas, sekr. kun. Dr. V. Barutuška, nariai kan. Dr. J. B. Končius (Balso pirmininkas) ir kun. Dr. T. Narbutas. Taigi, kai kurie tie patys žmonės, kurie vadovaujami veikė ar tebeveikia Balfę, o dabar drauge veikia ir kitame "Balfę"... Po LAC čekiais pasirašyti įgaliojimai prel. J. Balkūnas, kun. J. Aleksišnas ir kan. Dr. J. Končius. Jie palankiomis sąlygomis Brooklyne gavo raštinei patalpą, sandėlį. Taip pat nemokamai reikalingiausius ofiso įrengimus. Nutarta samdyti atskirą reikalų vedėją.

"Finansinė padėtis yra gera", -- sakoma tame pranešime. Kotdėl nebus ji gera, jei vietoj Balso kasą įnešus Amerikos episkopato paaukojamas stambias sumas, Kunigų Vienybė ir jos nariai Balfę veikėjai nutarė nuo 1959 m. jau tas lėšas perduoti įsteigtam atskiram fondui. Taigi, tokiu būdu jie gavo 1959 m. \$20,000.00 ir 1960 metais taip pat \$20,000.00 ir dar \$1,500.00 iš pavienių vyskupų. Be to, per tuos metus gavo aukų daiktus (gerybėmis), kaip drabužių, avalinės, kaldrų ir raštinės reikmenų \$90,000.00 vertės... Taigi, per pora metų ge-

roakai virš šimto tūkstančių dolerių -- grynais ir gerybėmis.

Išleido irgi nemažai. Pranešime minima, kad praeitais metais buvo išleista virš \$15,000.00 supirkti bažnytinės medžiagos ir liturginiams reikmenims. "Kunigai ir pasauliečiai gavo iš seselių (pranciškiečių) medžiagos ir sudarė paketus pasiųsti Lietuvon, sunaikintiems ir suvargusioms parapijoms". Už \$20,000.00 išleista Panelės Švenčiausios ir Šv. Kazimiero medalių... Išleista prel. Bartkaus maldaknygė, Vatikano radiui paremti duodama po \$150.00 kiekvieną mėnesį. Praėjusių metų pabaigoje balansas rodė dar \$17,000.00 kasoje, o dėl naujų pajamų vėl būsią kreipiamasi į Amerikos vyskupus. Atsiskaitymai vyksta tik su Amerikos vyskupais.

Pranešime dar sakoma: "Rūbus, avalinė ir kitas gerybės esame persiuntę per NCWC Vorkiečių Caritas, ir jie dalinami pabėgėliams lietuviams Europoje per lietuvių kunigus. Lietuvoje, Sibire ir Lenkijoje esame sušelpę visą eilę parapijų, vienuolynų, kunigų, vyskupų ir kai kuriuos pasauliečius. Daugiausia per kunigus ir pasauliečius pasiunčiame paketus ir tokiu būdu suteptume pasiuntimo išlaidas..."

Ši informacija pilnai patvirtina žinias kurias esu gavęs iš kelių Balso valdybos narių ir apie ką ankstyvesniuose straipsniuose esu rašęs.

KĄ DĖL TO GALIMA PASAKYTI?

Nieko arba labai daug. Faktas visai aiškus, kad Amerikos lietuvių kunigai, kažko nepatenkinti bendrąja Balso šalpa, tikrai įsisteigė antrąjį savo "Balfę", pirmoje eilėje grynai religinei šalpai, bet taip pat ir pasauliečiams šelpiti. Balfas yra lygiomis šelpės ir pasauliečių, ir kunigų, neskirstydamas šelpiamųjų pagal profesijas ar kitais požiūriais. Dabar jau galimas dalykas, kad kai kurie kunigai ir "kai kurie pasauliečiai" būna paremiami iš dviejų vietų.

"Lietuvių Biuletenis" nuo savęs pridėda keletą paaiškinimų. Jam atrodo, jog "jaudintis, kad tokiu būdu suskaldyta šalpa, neverta. Jei suskaldyta politinė veikla, kodėl išimtis turi būti šalpos veiklai?" -- klausia Fronto Bičiulių leidinys. Tačiau, man atrodo, kad tai visai neįtikinantis ir labai silpnas patėisinimas. Toliau jis pažymi, gerai, jei į Lietuvą nueina daugias gerybių, bet kad tas šelpimas eina nesuderintai, tai jau blogiau...

Biuletenis taip pat su ironijos druska pastebi: "Galima tik pasizavėti fantazija žmonių, kurie manosi galėsią pasiųsti medalius į Lietuvą". Ir dar pasisako, kad būsią gerai, kai bus paskirtas biuro reikalų vedėjas -- "vienam žmogui bus daugiau darbo pajamų"... Ir geriausiai jis pridėda dar vieną, jau visai tragišką juoką: "Dėmesio vertas Vokietijos lietuvių katalikų sielovados tėvo Bernatono kreipimasis į Amerikos lietuvių, kad aukotų paremti jo suorganizuotai lietuvių katalikų vaikų stovyklai. Išeina, kad nei Balfas, nei LAC nėra jo stovyklos aprūpinę, arba jis nėra į tas šalpos organizacijas kreipęsis. Gal tada reikės steigti trečią Balfą?"...

IŠVADOS PRIKLAUSO LIETUVIŲ VISUOMENEI

Pateikdamas šiuos faktus, informacijas ir atskiras nuomones lietuvių spaudai, aš netu-

rėjau ir neturiu tikslo pasisąti būti teisėju ar sprendėju, kritiku ar kaltintoju. Esu nuomonės, kad šalpa yra visos visuomenės reikalas. Visuomenė geriausiai tam sudeda lėšas, ir jai priklauso teisė galutinai pasisakyti.

Visiems mums aišku, kad visuomenė nėra vienas ir vieningas kūnas. Nuomonių yra visokių, reikia jas išlyginti ir suderinti. Taip, kaip buvo padaryta įsteigiant pirmą Balfą. Tai galima pasiekti tik atviru, visuopuikiu informavimu ir apsvaistymu.

Apie šį reikalą rašydamas vengiau užimti ar susidaryti šališką nusistatymą ir dėl vieno iš svarbiausių klausimų: ar teisingai ir gerai daro kunigai, kurie veikia Balfę ir užima aukštas vietas, kaip pirmininko, ir šalia jo organizuoja kitą "Balfą"? Ar mes turime teisę reikalauti, kad Amerikos episkopato stambios metinės aukos būtinai eitų tik į Balfę kasą, kaip buvo daroma pradžioje, ar jos būtų naudojamos specialiai religinei šalpai, atskirai tvarkomos ir su atskira atskaitomybe?

Tuo klausimu teiraudamasis, girdėjau visokių ir gana skirtingų nuomonių. Jas čia keliais žodžiais ir suminėsiu.

1. Ne Balfę ir ne lietuvių visuomenės teisė nustatyti, kokiam fondui ir kokiems reikalams turi ir gali būti sunaudojamos Amerikos vyskupų aukos. Jie aukoja, tai jų teisė pasakyti ir nustatyti, kam ir kaip aukos turi būti sunaudojamos.

--Negerai, kad aukos išskirstomos į atskirus fondus. Šalpos darbą turime vienyti, o ne skaldyti. Caritas pasidaro nepilnas ir netikras, kai remiamos specialios grupės, o ne visi, kurie būtinai šelpimo reikalingi. Reikia ieškoti būdų suskaldyti šalpai užkirsti kelią, gražiuoju ir teisingai susitarti su donatoriais, kad jie nebūtų šališkai įtaigojami tų asmenų, kurie dabar pradėjo vienoje kėdėje dirbti Balfę, o kitoje kėdėje Kunigų Vienybės "Balfę".

3. Jei Amerikos lietuvių neturi formalinės teisės Amerikos vyskupams nurodinėti, kam ir kaip jie turėtų aukoti, tai turi neabejotiną moralinę teisę pasakyti, kad jei Amerikos vyskupai skiria aukas lietuvių šalpai, tai jos visų lietuvių šalpai turėtų būti ir suvartojamos, o jų atskaitomybė vedama pagrindinėje visų lietuvių šalpos organizacijoje -- Balfę. Amerikos lietuvių per eilę dešimtmečių yra tiek daug prisidėję prie Amerikos vyskupų turto ir nuosavybių padidinimo ir sustiprinimo, tiek daug milijonų dolerių jau suaukoję katalikų bažnyčios reikalams, kad dabartinės vyskupų aukos, į nelaimę ir bolševizmo vergiją patekusiems lietuviams, yra tik mažas ir krikščioniškas tų aukų grąžinimo nuosimtis.

4. Lietuvių, gyvenantieji toli nuo lietuvių katalikų bažnyčios eina į vietines bažnyčias ir tenai, kada renkamos aukos šalpos reikalams, tokias aukas duoda į vyskupų tvarkomą fondą. Tai mano girdėtos nuomonės, kurias lietuvių visuomenei reikėtų bešališkai apsvaistyti ir suderinti.

Amerikos Vyskupų Šalpos Fondas, kaip neseniai pranešė per visą Amerikos spaudą, nuo šių metų Pelenų dienos, per visą gavėnios laiką, per visas katalikiškas mokyklas rinko aukas ir drabužius užjūrio vaikams.

Nuo kovo 5 iki 12, per visas katalikų bažnyčias bus renkamos aukos šalpai. Nustatyta surinkti \$5,000,000, šalpos reikalingiems 40 milijonų žmonėms, 64 valstybėse, nekreipiant dėmesio į kilmę, rasę, tikybą ar spalvą.

LIETUVIŲ KLUBAS ir SVETAINĖ

Lietuvių Svetainėje renkite lietuviškus parengimus, o poilsį praleiskite tarp savųjų Klube.

— Cleveland —

6835 Superior Avenue

EX 1-1143

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI CHICAGOS LIETUVIŠKOJE KATEDROJE

Tai šv. Kryžiaus šventovė, iš lauko didinga, iš vidaus erdvi, dekoruota dailininko Valeškos, jo paties sudarytais, lietuviškais tautiniais motyvais. Ji, šventovė, įžengusį apgaubia mistine nuotaika, išskeldama virš kasdieninio gyvenimo akiračių. Jos klebonas kun. An. Linkus daug laimėjo šventovei ir parapijai, pasigriebdamas vargonininku muziką St. Sodeiką ir Al. Šimkų, o kartu su jais įplietindamas savo parapioj nuopelną į Dainavos ansamblį, kuris dainos - muzikos sparnais jau eilę metų kaip neša gyvą lietuviškumą.

Gal todėl ši šventovė pasirenkama plataus masto švenčių ir minėjimų pamaldoms. Šiais metais Lietuvos atstatymo Vasario 16-sios pagrindinis minėjimas, kaip ir visuomet, įvyko kalbamoje šventovėje vasario mėn. 19-tą dieną 10 v.

Graži lietuviška visuomenė nesivėluodama, kas teikė rimto įspūdžio, sausakimšai pripildė šventovę. Minutės įtempto laukimo plasnio tulpėtuose skliautuose; susitvenkę širdyse atsiminimai ir išgyvenimai tuoj išsilies sava, suprantama ir miela giesmė Pulkim ant Kelių.

Neiškentus atsisuku ir pakeliu akis į vargonus, išsirišdavusi pabalsiai Dainava. Prie atramos Al. Šimkus. Jo akiniai, juodais rėmais, nuo šviesų žaibuoja. Pats aukštas, lieknas tamsiaplaukis vyras, veido išraiška kiek pri-

menas savo tėvą muziką, kompozitorį, chorų organizatorių, dirigentą, taurų lietuvių St. Šimkų. Ir vėl pynė atsiminimų iš anų puikių nepriklausomybės laikų. St. Sodeikos nematyti: jis reikalingas gilumoje.

Ateina vėliavos. Aštuonios. Skautų, Ateitininkų, Jaunosios Lietuvos, Šaulių, Romuvėnų - kitų parašų neįžiūrėjau, o iš pažiūros nepažinau.

- Tos visos vėliavos yra tautinės vėliavos dukros - galvoju. - Kažin ar nebūtų pritikę, jeigu jas būtų įvedusi tautinė vėliava! O gal manyta, kad ją atstoja prie grotelių stovėjusi tautinė vėliava?

Prabyla Dainava. Kažkas šmėkstelė. Pašlakstymas. Ištiškęs ant kaktos švesto vandens lašelės nuteka veidu viltingu šiuropuliu. Lyg iš tėviškos šalutinio. Didysis aukuras skęsta geltonose, žaliose, raudonose šviesose. Gėlių nėra. Susivokių kodėl. Vasario 16-ji susikryžijavimas valios, ištvermės, drausmingumo, ryžto, aukos, kardo.

Pulkim ant Kelių. Pagiedami keturi posmai. Gaila, kad visuomenė chorui beveik nepritaria. Klausio. Ar gal kiekvienas savo nusiteikimuose skęsta. Bet toji giesmė ne klausyti, o giedoti. Jeigu visi pilna krūtine pritarę, būtų dar galingiau, dar strazdelišiau.

Spėju mintimi nusikristi į kitas Chicago lietuvių parapijas. Ten baisiai skubama: vos spėjama pagiedoti vieną posmą. Argi lai-

kas ne visur vienodai slenka!

Mišios. Jas aukoja aukštas, baltai pražydusi galva, taurios laikysenos dvasininkas. Pavardę pamiršau. Jo palyda - du žmonės. Darnu. Dešinėje pusėje aukuro, violetais apsirengęs, sėdi vys. V. Brizgys. Jis pasakys pamokslą. Kažin ką jis sakys, - nejuokiomis lenda į galvą mintis.

Erdvi šventovė, šviesos, kryžius, prie aukuro trys kunigai, vyskupas, puikus Dainavos giedojimas, lietuviška visuomenė - kuo čia ne Kauno archikatedra!

Lietuviškas giedojimas. Vadinasi, giedotosemišiose yra vietų, kur valia giedoti sava kalba, ši kartą lietuvių. Dainava tą žino, nes prieš pakylėjimo - koncekracijos maldą išsilieja plačia ir gilia tekne Apsaugok Aukščiausias. Dabar ar aš mel-džiuosi, nes suprantu šios giesmės žodžius ir jų reikšmę. Kažin kodėl kitų, man žinomų, parapijų vargonų šeimininkai tvirtina, kad jokių būdu lietuviškas giedojimas į giedotines mišias negali būti įleidžiamas?

Pamokslas. Perskaitoma labai tinkanti šiai progai evangelija. Kristus nenusilenkė šėtonui, nors tas žadėjo Jam atiduoti už tai visas pasaulio karalystes. Lyg girdžiu įtaigojantį evangelijos šauksmą: "nenusilenkė, nenusilenkiam, nenusilenksim!"

Vys. V. Brizgys pasako pamokslą, kurio pagrindinė mintis ši: komunizmas ne režimas, bet filosofija, su kuria reikia kovoti priešinga filosofija. Prisimenu tuo klausimu spaudoje ir kitokį pasisakymą.

Jeigu buvau išklydusi mintimi iš tikrosios galvosenos apie Vasario 16-ją, tai pabaigoje Tautos himnas vėl jon gražino. Tik čia vėl ta pati istorija. Mes savo himną jau ne visi giedame, lyg jis būtų elinis koncertinis dalykas. Tačiau himnas visų nuosavybė: jis turi būti visur visų giedamas. Ypač jokių solistų himnui giedoti išstatyti nereikėtų.

Tūlas gal prikiš: ką lėndi mintimis kur reikia ir nereikia! Kur dingo taip gaubianti mistika? Šventovėje reikia melstis! Aš taip meldžiuosi! Ir dar sykį gal liu pakartoti, kad į tuos kelis iš bendro derinio išsiskiriančius broūželius nežvelgus, minėjimo pamaldos buvo puikios, įspūdingos, keliančios ir nešančios. Nors ir ilgos bet pirma laiko iš vietų nepajudėjo niekas, net vaikai (jų nedaug tebuvo). Kieno tai nuopelnas ir kas gaivalingiausia duoklę inešė, spręskite patys.

Pasipylusioje iš šventovės minioje nugirsta ir tokių balsų. Kodėl kitos parapijos savo iniciatyva negalėtų ką nors panašų surengti? Į tokias pamaldas atkiltų, girdi, ir tie lietuviai, kurie dabar išsilaipsto svetimų parapijų šešėliuose. Gal būtų. Kai jos turės tokius klebonus; klebonai susimėgdys tokius vargonininkus; vargonininkai išugdys, subrandins tokius Dainavas; Dainavos, pasidėjusios savo asmeniškum reikalus į šalį, visuomet suras laiko dainos mene tobulintis ir dainuoti visur, kur šaukia tautinės gyvybės išlaikymo balsas.

A. V-nė

DAR TRYS VALANDOS NAKTIES (49)

Rakosio pasitraukimas suteikė naujų vilčių

Kuzinas nebuvo vienas iš kurorto svečių, kurie su "Pravda" rankoje atėdavo pusryčių, pietų ir vakarienės, kurie su "Pravda" gulėdavo prieš saulę ir pavėsy, pievoje ir pakrantėje. Jis skaitydavo laikraštį tik tada, kai lydavo. Tačiau beveik niekada nelijo. Jis nuobodžiavo.

Kurorte, kurorte, štai esu aš, ir tu nepatraukei manęs su savo kazinų pliusiniu suplėkimu; su savo klubais, pilnais fotelių ir transparentų; su savo terasomis ir gulimomis kėdėmis, su saulės skėčiais ir žiovaujančia nuobodybe; su savo muzikiniiais patiekalais iš cukrinių stiliaus paviljonų. Kurorte, štai esu aš, ir man įgriso tavo pokalbiai apie orą, reumatą, dešrų rūšis, širdies negalavimus, ilgų distancijų bėgikus, virškinimą, dominą, futbolo komandas, vandens temperatūras ir išvykų vietas; pasikalbėjimai, kuriuos veda asketai, riebuliai karininkai, ekspertai, menininkai, valstybės teatro artistai, įstai-gų tarnautojai, specialistai, rekordistai, MVD valdininkai atos-togose, MVD valdininkai tarnyboje, cirkų direktoriai, darbo didvyriai, mokslo didvyriai, futbolininkai, šachmatų didmeistrai ir menkystės mažmeisteriai. Kurorte, štai esu aš ir nemėgstu tavęs su šlaunimis jaunų merginų, kurias lydi nesuskaitomų matronų lašininės gubos. Kurorte, štai esu aš, ir man kelia pasišlykštėjimą tavo kratinys iš nutukusių, kabančių, smalių, gražiai suformuotų, apvalų, siūbuojančių, išpūstų, išdžiūvusių, išpampusių, riebalais aptekusių, standžių, supliušusių, sprogstančių, drebančių, sudribusių užpakalių ir krūtinų ant slapstosios policijos šnipinėjamo kranto mūsų biurokratizuotos, kultūri-žuotos, eksproprijuotos, norma-lizuotos, diktatoriškai valdomos tarybų valstybės, kuri yra darbininkų ir valstiečių, dvasiš-kai kuriančiųjų kvailių ir gudruolių, kurie vis dėlto plūša ir šoka ir pavargsta ir žmonėmis nori būti ir ilgisi ir džiaugsmo ieško ir degtinę geria ir liūdi ir dainuoja ir bandes ryja ir saulė-gražas kranto ir akimis seka, ar ne per daug, ar ne per mažai pasakė, nusijuokė, išgėrė, nu-stebo, pasmerkė arba susižavėjo. Kurorte, štai esu aš, ir tu manęs niekaip nepatraukei. Mano raumenys sustyro nuo nejudėjimo. Aš prakaituoju, stengdamasis išlikti ramus. Gana! Kurorte, aš išvažiuoju.

Greitajame traukiny Kuzinas patyrė apie Rakosio "atsistatydinimą". Jis perskaitė naująją "Pravdą", kuri buvo jau dienos senumo, ir kurią keleivis buvo palikęs vagono tualete. Jis nuėjo į kupę, bet negalėjo ramiai nusėdėti, vėl išėjo į koridorių, sustojo prie lango ir žvilpavo.

--Atsiprašau, drauge, ar tu rite degtukų?
Kuzinas turėjo degtukų.
--Ar surūkysite vieną?
Kuzinas paėmė vieną.
--Ar dar toli važiuojate?
--Iki Tichvino.
Svetimasis patylėjo valandėlę, paskui paklausė:
--Sakykite, drauge, ką jūs anksčiau švilpavote?
Kuzinas truketėlėjo pečiais.
--Kartais švilpaujama minityse.
--Ar buvote Vengrijoje? Tai buvo vengriška daina.
--Retkarčiais girdima per radiją.
Svetimasis nukratė popirosio pelenus.
--Dabar Vengrijoje turi būti nauja vyriausybė.
--Galbūt, -- atsakė Kuzinas.
--Ar neskaitote laikraščių?
Kuzinas užspaudė popirosą.
--Klausykite, drauge, tamsta esi arba žūlus, arba MVD yadininkas.

Svetimasis piktai sumurmėjo atsiprašymą ir dingo vienoje kupėje. Kuzinas sąmoningai švilpavo vengrišką dainą ir galvojo apie Iloną. Rakosio pasitraukimas suteikė naujų vilčių.

Budapesto popieriaus fabrike "Matyas-Rakosi" stovėjo darbas. Fabriko taryba buvo darbininkų ir darbininkės sušaukusi susirinkimo į "popierinę salę". Ten tilpo daugiau žmonių, negu valgykloje. Tylomis buvo išklausytas įvedamasis referatas. Pir-masis pirmininkas norėjo pereiti prie sekančio darbotvarkės punkto.

--Atsimink, -- sušuko vienas kiemo darbininkas, -- mes nebe-norime daugiau gaminti "Rakosio popieriaus".
Pritarimas liovėsi labai pamažu.
--Ir paskui mes norime pagaliau žinoti, pagal kokią atlyginimų sistemą mūsų uždardis kyla ar krinta.
--Patariu jums daugiau dirbti, negu provokuojančius klausimus kelti, -- pasakė pirmininkas.
--Mes dirbame daugiau, negu reikia.
--Akordų lupikai!
--Mes norime valandinio atlyginimo!
--Dabar kalbu aš! -- sušuko pirmininkas miniai, -- o kai ateis diskusijos, galėsit prašyti balso. Atsistoję jauna darbininkė.
--Kai ministeris pirmininkas parlamente kalba, galima kelti klausimus; o tu nori uždrausti žmonėms, kurie tave išrinko! Drauge, pasitrauk iš pareigų.
Atsakymas dingo triukšminguose šūksniuose.
--Taip, mes norime kitos tarybos.
--Šalin Rakosio žmones!
Organizacijos pirmininkas pas-keibė susirinkimo uždarymą. Darbininkai ir darbininkės pra-

pliupo juokų ir sklaidėsi iš "po-pierinės" į savo darbo vietas: į medžio drožyklą, į pakavimo ir išsiuntimo patalpas, į dažyklą. Moterų ir merginų grupė ėjo per fabriko kiemą. Jos visos dėvėjo skaras ir dingo "skudurinėje". Ilona suraukė veidą. Jie turėjo kiekvieną kartą iš naujo pri-prasti prie skudurų dvokimo, Mo-terys žaipėsi.
--Mūsų studentė!
--Kaip ji riečia nosį!
--Užčiaupkit savo burnas, -- sušuko Etelė.
Skudurų rūšiutoja Etelė Ker-tai buvo draugą įmonės tarybos pirmininką pareikalavusi pasi-traukti, ir darbininkės nutilo, nors Etelė buvo jauniausia "sku-durinėje".

Jos pradėjo darbą: linai, vilna, medvilnė, sinteliniai siūlai. Ete-lė buvo Ilona parodžiusi, kaip ir nešvariausia skudurą greitai atskirti. Abi jos dirbo prie rū-šiavimo stalo.
--Tu turi stengtis iš čia iš-eiti, -- kalbėjo Etelė. -- O gal man pakalbėti su "popierinės" meistrų? Ten dirbama dvim-pamainom, bet darbas švaresnis: rūšiuoti gerąjį popierių arba skaičiuoti lankus.

--O kodėl tu dar tebesi čia?
--Turiu savų priežasčių.
--Ar nėra fabrike laboratorij-os?
--Man nenori sakyti, kodėl tau nutraukė stipendiją. Labora-torijos viršininkas norės tai ži-noti arba kitur to pasiteirauti. Taigi, ką manai apie "popieri-nę"?
--Aš dar pagalvosiu.

Lina, medvilnė, linai, sinteti-nė medžiaga, sintetinė medžia-ga, medvilnė, sintetinė medžia-ga, linai.
--Ilona, žiūrėk.
Etelė pakėlė nuo stalo skudu-rą.
--Vilna, -- tarė Ilona.
--Ir rankomis megsta.
Ilona norėjo skudurą numesti į mažiausiąją krūvelę.

--Ne, -- sušnibždėjo Etelė, --man reikia vilnos.
--Ką tu su tiek pradėsi?
--Ar galėtum skudurą įsikišti į kišenę? -- paklausė Etelė ir pridūrė: -- Bijau, kad šiandien mane kontroliuos; vartininko bū-delėje sėdi vienas iš fabriko tarybos.
Darbui pasibaigus Ilona laukė ties fabriko vartais. Etelė juok-damosi atėjo vėliau. Ilona no-rėjo ryšulėlį išimti iš kišenės.
--Ne, dar ne čia, -- tarė Ete-lė.

Jos kartu nuėjo į tramvajų. Etelė buvo labai patenkinta.
--Ar jau nebenori žinoti, kam vilna man reikalinga?
--O taip.
--Aš išskalbiu, išdau, dar kartą išskalbiu ir po to mezgu ką nors savo vaikui.
Ilona sustojo.
--Tu išplėtei akis, kad aš tik aštuoniolikos ir...

Ilona žingsniavo toliau.
--Ir kitos žino? -- paklausė ji.
--Taip, viena iš jų gyvena visai netoli; o aš dirbau "sku-durinėje", kai vaiko dar nebuvo.
--Berniukas?
--Nori pamatyti?

Jos pasiėmė mažąjį iš "lopše-lio". Tai buvo gražus keturių mėnesių berniukas, ir Ilona no-rėjo jį panešioti.
--Užėik, kai turėsi laiko, -- tarė Etelė, -- aš turiu kamba-rį.
Namas buvo viename Pesto kvartale. Kambarys buvo skur-džiai įrengta palėpė.
--Tu neturi čia net krosnies. Etelė nieko neatsakė.
--Ką darysi, kai užėis šal-čiai?

Etelė paguldė vaiką į lovą.
--Etele, mano motina ir aš, mes turime du kambarius, atėik pas mus.
--O kai tavo motina grįš iš ligoninės, tai neturėsite sau vie-tos.
--Užteko jos, kai dar buvo ir brolis. Rytą su vaiku persikėli pas mane.
(Bus daugiau)

PETIKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

J. P. MULL-MULIOLIS

Nekilnojamo turto pirkimo, pardavimo, įkainavimo ir apdraudos įstaiga.

6606 Superior Ave. UT 1-2345
13229 Superior Ave. UL 1-6666

ALGIMANTAS DALIDĖ,

lietuvis bendradarbis ir East Clevelando skyriaus vedėjas.

MOKAME

4 1/4%

metinį dividendą už visas taupymo sąskaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL Federal SAVINGS

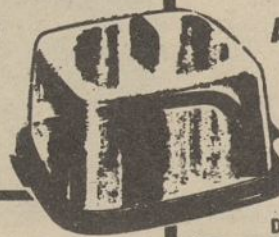
and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanavskas, Pres.

dovanos taupytojams

SAUSIO IR VASARIO
MENESIAIS

PADEJUS \$500.00
AR DAUGIAU

KAS DU MEN.
DUODAMOS
VIS NAUJOS
DOVANOS.

5 1/4%

mokame už
ilgalaikės
taupmonas!

DARBO VALANDOS:

pirm. 9 iki 8 v. v.
antr. 9 iki 5 v. v.
trečiad. — uždaryta
ketv. 9 iki 5 v. v.
penkt. 9 iki 5 v. v.
šešt. 9 iki 1 v. p.p.

JOSEPH F. GRIBAUŠKAS, vedėjas

ST. ANTHONY SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

1447 S. 49th COURT, CICERO 50, ILL./BI 2-1397, TO 3-8131

KADA DR. M. VINIKUI UŽ ANGLŲ KALBOS PAMOKĄ MOKĖJOME 15 CENTŲ...

Pranas Narvydas

Kada netenkame gero lietuvio --jo gailimės, bet kada netenkame žymaus visuomenininko --yra ko liūdėti. Neseniai netekome didžiosios S. L. A. organizacijos ilgamečio sekretoriaus, Dr. M. J. Viniko.

Nors mūsų spaudoje jau buvo trumpiau ar plačiau apie velionį rašyta bet noriu ir aš kai kuriais patikslinimais ir prisiminimais.

Dr. M. J. Vinikas, buvęs SLA sekretorius, darbo metu.

Velionį pažinojau kada jis lankė Cooper Union Kolegiją New Yorke. Ten studijavo chemiją. Tada patekti į Cooper Union, reikėdavo laikyti konkursinius egzaminus. Mokslas ten buvo nemokamas, tai norinčių ten patekti buvo daug ir tik gabesni patekdavo. Kiek pamenu iš pasakojimų, velionis atvyko JAV su pradiniu mokslu, turėjęs tik keletą klasių.

Anuo metu visas lietuvių susibūrimas buvo Brooklyne. Čia buvo visas kultūrinis judėjimas, kuriame Matas Vinikaitis (persikėlęs į Washingtoną savo pavardę sutrumpino į Viniką) dalyvaudavo. Ypač pagarsėjo, kada nuo socialistų 19 kuopos atskilo būrelis su Jonu Perkunu ir suorganizavo Progreso Ratelį. To ratelio tikslas buvo: skleisti apšvietą per paskaitas, diskusijas ir tt. Į Progreso Ratelį buvo įtrauktas chemijos stu-

dalyką, kad klausytojus tikrai sužavėdavo.

Paskaitos vykdavo Tautiškam Name -- 101-103 Grand str. sekmadienį popiečiais. Įėjimo mokestis buvo imama po 10 c. Žmonių kai kada susirinkdavo virš 200. Kada J. Perkunas ar kiti paskaitininkai skaitydavo, klausytojų tekdavo tik pusė.

M. J. Vinikui mokantis, pragyvenimui reikėdavo užsidirbti, todėl jis buvo suorganizavęs anglų kalbos kursus. Iš pradžių gana daug įsirašė. Pamokos daugumoje vykdavo sekmadienį popiečiais, Am. Liet. Piliėčių Klube, Bedford Ave., netoli Williamsburgh tilto. Kiekvienas mokinytis mokėdavo po 15 c. už pamoką. Negaliu pasakyti, kiek ilgai ta mokykla gyvavo, bet ilgainiui, mokiniams mokslas nusibodo ir mokinių skaičius sumažėjo. Likome 5 mokiniai, tat dėdavome po 20 c. kad sudarytume nors dolerį.

Užbaigus chemijos kursą Vinikas pradėjo dirbti kokioje tai įmonėje, bet artimiesiems sakėdavo, kad naujokui įmonė duodanti patį prasčiausią darbą. Nemanau, kaip tų pasakytą, kad jis jau buvo pasidaręs direktoriaus pagalbininku Ledderl laboratorijoje. Tai pat netikra, kad jis būtų buvęs civilis inžinierius, nes jis tais pažymėtais metais, lankė Cooper Union ir studijavo chemiją. Gal tik vasaros atostogų metu galėjo kur prie inžinierių dirbti.

Lietuvos Nepriklausomybės išvakarėse, gyvai dalyvavo tautinės (ne liberalinės, kaip kitų pasakytą) srovės pasitarimuose, nes Amerikos lietuvių visuomenė gyvai sujudo ir reikalas brendė

turėti savo atstovybę Washington. Tik jokių būdu nebuvo galima prieiti prie sutarimo renkant tuos atstovus. Veikė dvi tarybos, tautinė ir katalikinė. Reikėjo surasti asmenis, kad abiem srovėm būtų priimtini.

Katalikų srovė pasiūlė Dr. J. J. Bielskį, o tautinė M. J. Viniką. Abu jauni vyrai ir dar nespėję niekam įsipykti. Abu buvo pasiūti į Washingtoną ir sudarė Lietuvių Pildomąjį Komitetą. Jei kas buvo veiklama ar nuveikta, tai ne kieno vieno, bet abiejų komiteto narių pasidarbavimu. Pildomojo komiteto atstovai, laiks nuo laiko parvykdavo į Tarybų susirinkimus ir duodavo savo veiklos apyskaitas.

Stengdavaus Tarybos susirinkime dalyvauti, kad M. Vinikas parvykdavo. Jis ir kritiškiausius mūsų tautos įvykius mokėdavo labai optimistiškai nupasakoti ir kritusių nuotaką pakeldavo.

Karui pasibaigus ir Amerikos lietuvių delegacijai išvykus į tautos konferenciją Paryžiuje, Amerikos lietuviai nesnaudė. Per savo pildomąjį komitetą darė viską, kad Amerikos valdžia Lietuvą pripažintų. Tai buvo nelengvas darbas, reikėjo sueiti į pažintis su kongreso atstovais ir senatoriais. Tik įtarpininkavimu buvo galima įteikti Valstybės Departamentui savus pageidavimus.

M. J. Vinikas, būdamas Washington, laisvalaikį skyrė mokslui. Lankė Washingtono Universitetą ir įsigijo filosofijos teisių daktaro diplomą.

Vienas iš laikraščių paskelbė, kad jo pasidarbavimu buvo gauta 12 milijonų dolerių paskola. Nežinau iš kur tokia žinia imta. Manau, čia bus sumaišyta su iš Amerikos karo reikmenų likvidacijos komisijos kreditu gautas tam tikras kiekis rūbų ir kitų dalykų kurių vertė buvo 3 - 5 milijonai dolerių vertės. Kiek mūsų pildomasis komitetas prie gavimo prisidėjo, nežinia. Bet čia jau ne vieno asmens nuopelnas.

Atvykus Lietuvos Misijai į Ameriką ir velionui adv. J. Vileišiui perėmus atstovybę, Dr. M. Vinikas pasiliko atstovybės sekretorius, o Dr. J. J. Bielskis buvo perkeltas gen. konsulu į New Yorką. Vėliau Dr. Vinikas buvo perkeltas į Lietuvą. Už kiek laiko grįžo Amerikon ir išstojo iš Lietuvos diplomatinės tarnybos, SLA rinkimuose kandidavo į sekretorius ir, kaip visuomenei gerai žinomas asmuo, buvo išrinktas. Čia ir išbuvo perrenkamas visa eilę metų. Pradžioje velionis dar lankė N-Y Universitetą susipažinimui su fraternalių organizacijų apdrauda. Ir toje srityje turėjo didelį patyrimą.

Su jo mirtimi SLA neteko vieno iš geriausių savo narių, o lietuvių visuomenė tauraus lietuvio, kurio šviesi atmintis bus neužmirštama.

NEOLITUANŲ UŽGAVENIŲ BLYNŲ BALIUS CHICAGOJE

Linksma ir jauku buvo Chicagos neolituonų ir Liet. Taut. Akad. Sambūrio vasario 11 d. suruoštame tradiciniame užgavėnių blynų baliuje. Nuotraukoje balius šeimininko fil. A. Siliūno stolas. Iš kairės: B. Siliūnas, inž. V. Mažeika, A. Vencloviene, O. Siliūnienė, P. Venclova, I. Mažeikienė, O. Biežienė, S. Švedas, A. Siliūnas.

V. Juknevičiaus nuotrauka

Prie filisterio J. Žvynio stalo sėdi: Plytnikienė, dainininkas Plytnikas, L. Žvynienė, J. Žostautas, J. Žvynys, LTA Sambūrio pirm. fil. J. Našliūnas, Juraševičienė ir korp. Neo Lithuania Chicagoje pirm. sen. S. Virpša.

V. Juknevičiaus nuotrauka

Kas Dirvos neskaito - daug nustoja!

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

Prie korporacijos garbės filisterio gen. P. Plechavičiaus stalo sėdi: adv. P. Stankevičius, I. Virkau, J. Juknevičienė. Stovi: R. Virkau, gen. P. Plechavičius, G. Getlingienė, adv. J. Našliūnas ir J. Žvynys.

V. Juknevičiaus nuotrauka

Baliuje buvo nemažai ir jaunimo. Štai jaunųjų neolituonų stolas, tik deja, korespondentas atsiuntęs nuotrauką, neišvardijo jų pavardes. Gaila.

V. Juknevičiaus nuotrauka

SPORTO DIENOS

FUTBOLO DEŠIMTMETIS

1951 metais, futbolo mėgėjai Chicagoje įsteigė futbolo komandą Lituanią. Šis vienetas vėliau įsijungė į čia veikusių sporto klubą Perkūną. Keleriems metams pralinkus reorganizuotasi ir įsteigtas naujas klubas Vainuto vardu. Pagaliau, 1957 metais vėl grįžta prie savo pirmąsio vardo Lituani-

zavimo. Metinis aktyviems ir nariams rėmėjams mokestis nustatytas \$5.00. Klubo rėmėjų skaičius jau siekia kelias dešimtis. Tikimasi jų sutelkti dar žymiai daugiau. Nauji rėmėjai piniginiiais įnašais praturtins klubo kasą ir kartu moraliai parems klubo užsimojimus.

LFK Lituaničiai antrus metus pirmininkauja Jonas Juška ir ligametis sekretorius Romas Kožėnas.

P. Petručio nuotrauka

ca. Mūsų futbolininkai amerikiečių tarpe visą laiką buvo ir yra žinomi Lith vardu.

Sukaktis bus paminėta banketu ir vėliau įvyksiančiomis draugiškomis futbolo rungtynėmis. Šia proga pasirodys ir nuotraukomis iliustruotas specialus leidinys.

Visais sukakties minėjimo darbais rūpinasi naujai išrinkta klubo valdyba. Šiometinė valdybą sudaro: J. Juška, pirmininkas; V. Grybauskas, vicepirmininkas; R. Kožėnas, sekretorius ir atstovas lygoje; L. Jūraitis ir K. Cicėnas, išdininkai; A. Lauraitis, socialinių reikalų vedėjas; A. Baltramaitė, moterų sekcijos vadovė; S. Krasauskaitė, protokolo sekretorius; P. Ambutavičius, jaunių vadovas; R. Pilypauskas, turto tvarkytojas; J. Pleirys, aikštės tvarkytojas ir P. Petrutis spaudos ir informacijos vadovas.

Naujoji valdyba ruošiasi ne tik prideramai paminėti sukaktį, bet yra numatiusi ir visą eilę kitų neatidėliotinių darbų. Gana opus priešauglio klausimas. Iki pavasario būtina suorganizuoti jaunučių bei jaunių komandas. Šiuo reikalu rūpinasi ir vietiniai Aro ir Neries klubai. Prieauglio Chicagoje nestoka. Jei tik pavyks pakankamai sudominti jaunimą, šią vasarą aikštėse pamatysime bent kelias naujas komandas.

Naujoji valdyba ėmėsi ir naujų narių-rėmėjų organi-

Nors aikštės dengia sniegas, tačiau Lituaničios futbolininkai ne atostogauja. Nemaža jų dalis, savaitės bėgyje, mankština salėje, o sekmdieniniui atėjus žaidžia taip vadinamą "Indoor soccer". Salės futbolas Chicagoje pradėtas žaisti 1918 m. Mūsų laikais įsijungė 1952 m. Komandą sudaro septyni žaidikai. Tai yra vartinin-

Jonas Žukauskas, LFK Lituaničios ir Chicagoje esančio University of Illinois futbolininkas, šiemet antrus metus iš eilės nominuotas JAV universitetų "All Star" rinktinėn. Be futbolo, jis aktyviai reikiškiai skautuose, Studentų Sąjungoje, tautiniuose šokiuose ir kitur.

P. Petručio nuotrauka

AKMENS AMŽIAUS SALA...

(Atkelta iš 2 psl.)

Deja, tenka abejoti, ar Australijai pasiseks tvarkingai įgyvendinti savo planą. Anksčiau suteikti olandų Naujai Gvinėjai nepriklausomybė gali peranksti išprovokuoti nepriklausomybės pastangas ir australiškoje salos dalyje. Jungt. Tautų mandatų taryba ir ypač joje sėdinti Sovietija taip pat spaudžia paskubinti nepriklausomybės suteikimą, nepaisant tokios propagandos pasėkų, kurių pavyzdžiu tapo belgų administruotas Kongas. Tačiau Australijai nėra didelės rūpesčių bent vienu atveju: netenka laukti ginkluotos užsienio intervencijos Naujojoje Gvinėjoje, nebent visuotinio karo atveju. Tuo tarpu olandams kyla ne tik nacionalinė, bet ir tarptautinė problema. Tiesa, Indonezija pakartotinai pareiškė, kad ji nebandysianči jėga užimti Naujosios Gvinėjos, bet taip vadina "savanorių" vienetai Vakarų Irianui sujungti su tėvyne" yra ruošiami Molukų saloje, ir Džakartoje veikia "egziliinė Vakarų Iriano vyriausybė".

Bliviai pažvelgus, yra grynai nesąmonė kalbėti apie suvereniską ir nepriklausomą papuasų valstybę Naujojoje Gvinėjoje už 10 ar 15 metų. Per tokį trumpą laiką net labiausiai įtemptos pastangos nesuteiks reikalingo apmokymo ir sveiko ūkinio pagrindo, kurie sudaro pagrindinę kiekvienos politinės nepriklausomybės sąlygą.

Salės futbolo pirmenybėse dalyvauja aštuoniolika komandų. Iš jų dešimties aukščiausioje ir aštuonios pirmoje divizijoje. Lituaničiai pirmi metai žaidžia aukščiausioje divizijoje. Pirmenybių lentelėje mūsų futbolininkai vis dar sukasi apie 5-7 vietą. Nežemesnėje vietoje būtina išsilaikyti iki pirmenybių pabaigos. Kitu atveju bus liūdna. Pagal naujus nuostatus, trys paskutinios komandos turi grįžti į pirmąją diviziją. Liko žaisti dar keturios rungtynės. Visi priešininkai gana vidutinės klasės. Prieš juos reiktų laimėti.

Sniegui nutirpus, Lituaničios futbolininkai vėl išeis į aikštę. Pradžioje numatoma sužaisti vienas kitas draugiškas rungtynes. Paskui prasidės ir pirmenybės sezonas. Šiemet bus žaidžiama pirmoje divizijoje. Komandos užduotis ir tikslas: PIRMOJI VIETA. Ji įgalina sugrįžimą į aukščiausią diviziją. Šį laimėjimą pasiekti nebus lengva. Tačiau įmanoma. Sėkmės!

Beje, dešimtmečio sukaktis bus švenčiama kovo 18 d. gerai žinomoje Balio Pakšto svetainėje, 3800 So. California. Minėjimo banketas vyks pusiau uždaroje formoje. Norintieji užtikrinti savo dalyvavimą, prašomi kreiptis į klubo valdybos narius arba pasirūpinti pakvietimais klubo būstinėje, 2622 W. 69th Street. Telefonas GR 6-9638.

P. Pitr.

Grazi dovana visiems
Naujų metų
proga

Plokštelės tik nesenai
pagamintos

LITHUANIAN - AMERICAN
Long Play Hi-Fi Records

Sol. LIONĖ JUODYTĖ-Matthews yra įdainavusi naują lietuviškų dainų plokštelę — "MANO LIETUVOS PRISIMINIMAI"

(My Lithuanian Memories)
Kaina \$4.98
Antrąją mažą (angliškai) — "Christmas Carols"

Shepherd Boy and Sleeping Child.
Kaina 98c.
Išleistas Mill Marlboro Co. Platintojams užsakius didesnius kiekius — duodama nuolaida.

UŽSAKYMUS SIUSTI:
ALEX MATHEWS
256 Union Avenue,
Brooklyn 11, N. Y.
arba
gaunami visose
radijo stotyse

lių rūpesčių bent vienu atveju: netenka laukti ginkluotos užsienio intervencijos Naujojoje Gvinėjoje, nebent visuotinio karo atveju. Tuo tarpu olandams kyla ne tik nacionalinė, bet ir tarptautinė problema. Tiesa, Indonezija pakartotinai pareiškė, kad ji nebandysianči jėga užimti Naujosios Gvinėjos, bet taip vadina "savanorių" vienetai Vakarų Irianui sujungti su tėvyne" yra ruošiami Molukų saloje, ir Džakartoje veikia "egziliinė Vakarų Iriano vyriausybė".

Bliviai pažvelgus, yra grynai nesąmonė kalbėti apie suvereniską ir nepriklausomą papuasų valstybę Naujojoje Gvinėjoje už 10 ar 15 metų. Per tokį trumpą laiką net labiausiai įtemptos pastangos nesuteiks reikalingo apmokymo ir sveiko ūkinio pagrindo, kurie sudaro pagrindinę kiekvienos politinės nepriklausomybės sąlygą.

PAŽANGOS KLIŪTIS -- PAPUASAI

Naujoji Gvinėja yra tokio dydžio, kaip Vakarų Vokietija ir Prancūzija, kartu paėmus. Išskyrus pakrantes ir milžiniškų kalnų papėdes, sala dar visiškai neištirta.

Salos vidus susideda iš tirstais miškais apaugusių kalnų, kurių aukščiausia, amžinu sniegu apdengta viršūnė siekia 5400 metrų. Kalnai supa neprieinamus slėnius, kuriuos baltasis žmogus tėra matęs tik iš lėktuvo, niekada į juos neįkeldamas kojos. Laikas nuo laiko pasiseka olandų arba australų patuliams įsiveržti į kurį nors tų slėnių, kad ten rastų uždaras, priešistorines bendruomenes iš 150 -- 200 žmonių, kurie galbūt yra tikstančiais metų išbuve izoliuoti, niekad nesusidūrę su kitais žmonėmis.

Ūkiškai naujieji amžiai tik dabar pradėjo pašiekti Naująją Gvinėją. Pagrindiniai produktai yra žemės ūkio: kokoso riešutai, kakava, kava, guma, tropiniai vaisiai. Olandiškoji salos dalis duoda šiek tiek naftos, nedidelius aukso, sidabro, vario ir mangano kiekius, bet geologai spėja, kad sala slepia didžiulius žemės turtus. Kalnų papėdėse gali būti labiau išplėsta gyvulininkystė, didelę ateitį turi medžio pramonė.

Bet klimatas, žemės paviršius ir kiti faktoriai nepaprastai sunkina ūkinę pažangą. Žemumos nepaprastai karštos ir drėgnos. 1500 metrų aukštyje (dviejuose salos penktadaliuose) lyja beveik be paliovos. Tik dvi upės tinkamos mažesniems laivams, kitos tik baidarėms. Plačiai paplitę tropinės ligos ir maliarija.

Tačiau didžiausią pažangos kliūtį sudaro patys papuasai. Pirmas: vardas "paua" yra kolektyviškai naudojamas visiems gyventojams. Bet faktiškai tai yra neįsivaizduojama gausybė etninių grupių su įvairiomis kalbomis, kultūromis ir išsivystymo laipsniais. Didžiausioji tų grupių vargu ar beapima 10,000 žmonių. Vien tik australų Naujojoje Gvinėjoje konstatuota apie 700 kalbų.

Kai kuriose srityse, pvz. aplink australų Naujosios Gvinėjos sostinę Port Moresby, yra civilizuotų ir turtingesnių žmonių. Bet praėjusių metų pavasarį Port Moresby teismas teisė 16 vyrų iš miaminių giminių, kurie užpuolė kaimyninį kaimą, ten išžudė ir suvalgė vyrus, o moteris pasigrobė.

Vidutinis papuasas, kuris gali gyventi iš žemės ir jūros, tebetęsia savo protėvių gyvenimo būdą.

DIRVA

SKELBIA

1961 METŲ

JAUNŲJŲ TALENTŲ VARŽYBAS

Jaunesniesiems pianistams — ligi 17 metų amžiaus.

Vyresniesiems pianistams — ligi 28 metų amžiaus.

Dainininkams — ligi 28 metų amžiaus.

Varžybos įvyks balandžio 29 d., Clevelande. Į varžybas turi būti užsiregistruota iki 1961 m. kovo 31 d. Užsiregistruojant reikia atsiųsti atvirutės dydžio savo nuotrauką, pranešti kur mokosi ir kiek turi metų. Visų trijų grupių dalyviams skiriamos pirmosios ir antrosios premijos. Pirmoji premija \$200.00, antroji — \$100.00. Jei kurioje grupėje užsiregistruoja tik du dalyviai, skiriama tik viena premija.

Jaunesniesiems pianistams varžybose priivaloma ši programa: 1. Viena dviejų balsų Bacho Invencija pasirinktinai, 2. Haydn, Mozart arba Beethoven Sonatos viena dalis ir 3. Trumpesnis Chopin, Shumann arba Schubert veikalas. Bendras skambinimo laikas neilgesnis kaip 12 minučių.

Vyresniesiems pianistams priivaloma programa: 1. Bacho preludės ir fuga pasirinktinai iš Bach Well Tempered Clavichord 1 dalies, 2. Beethoven, Mozart arba Schubert sonatos viena dalis pasirinktinai, 3. Chopin, Brahms, Debussy arba Ravel vienas dalykas ir 4. Vienas lietuvių kompozitorių kūriny. Bendras skambinimo laikas neilgesnis, kaip 20 minučių.

Užsiregistravus didesniai pianistų skaičiui konkurso komisija turi teisę įvykdyti prieškonkursines varžybas.

Dainininkams priivaloma varžybų programa: paruošiami dainavimui trys kūriniai. Vienas iš jų turi būti lietuvių kompozitorių kūriny. Du kūriniai turi būti dainuojami lietuvių kalba.

Visiems konkurso dalyviams, atvykusiems į varžybas, rengėjai parūpina nakvynes ir pragyvenimą lietuvių šeimose.

BEFORE YOU BORROW TO BUY A HOME

GET OUR LOW RATES
AND HELPFUL TERMS

OUR ESCROW SERVICE
PROTECTS YOU WHEN
BUYING OR SELLING
REAL ESTATE

AR JAU ĮSIGIJAI ALMA MATER?

Tai knyga, kuri turi būti kiekvieno lietuvių šeimoje. Ypač jaunimas ją turi perskaityti. Iš įdomaus pasakojimo apie studentų gyvenimą ir mokslą Nepriklausomoje Lietuvoje, jie giliau pažins savo kraštą ir savo žmones.

Rašytojas R. Spalis moka pasakoti traukiančią kūrybą jėga. Todėl visi grožinės literatūros mėgėjai įsigydami Alma Mater, tikrai praturtins savo bibliotekas.

Užsisakydami Alma Mater naudokitės šia atkarpa:

DIRVA
6907 Superior Ave.,
Cleveland 3, Ohio.

Siunčiu \$5.00 ir prašau man išsiųsti R. Spalio naują knygą "Alma Mater".

Užsakytojas:

(Vardas, pavardė)

(Adresas)

ALICE STEPHENS DAINININKIŲ PLOKŠTELĖ

Ištraukos iš 20-mečio jubiliejinio koncerto, naujausių lietuvių kompozitorių kūrinių.

I — pusė — Sonata in D. Major — Bruno Markaičio, S.J. Igrota garsaus smuikininko — Francois D'Albert ir pianisto — George Lawner

II — pusė — Kodėl dainėle — St. Šimkus Atsuntė mane ežerą — V. Banaitis Vakaro ilgėsys — A. Vanagaitis Batsiuvelis — J. Zdanis Suskambėjo — J. Kačinskis Vėjų šventė — B. Markaitis Motinos kalba — Vl. Jakubėnas

Išeis — KOVO 1, 1961 — ant E. & F. Budapest Gold Label — R.C.A. Victor STEREO — \$5.95 — (pildyti \$0.50 persiuntimui) — HI-FIDELITY — \$4.95.

Užsisakyti galima dabar:

Alice Stephens — Chicago Conservatory — 64 E. Van Buren St., Chicago 4, Ill.

Jonė Bobinienė — 1530 So. 49th Ave., Cicero 50, Ill.

"Oh,
HOME &
FLOWER
SHOW
MARCH 4 thru 12
CLEVELAND
PUBLIC AUDITORIUM

THE WONDER OF COLOR!

New! THE ATOMIC GARDEN

New! TWO WALK-THRU HOMES

LAVISH
New! FLOWER DISPLAYS

plus 250 EXHIBITS & DISPLAYS

SUTAUPOMA 25 D. IŠ ANKSTO PERKANT

Bilietai gaunami pas visus gėlininkus Garden Clubs ir miesto centre bilietų pardavime pas Burrows ir Richmond Bros iki vasario 28 d.

75¢

SOCIALINIS DRAUDIMAS

Visais šio skyriaus reikalais laiškus prašom adresuoti: Dirva, Socialinis skyrius, 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

J. ŠOLIŪNAS

Vaikų pensija

Labai dažnai amerikiečių spaudoje ir viešose kalbose užgirsime nusiskundimą, kad į Ameriką atslenka kryptuoju socializmas, kad Amerika vis daugiau ir daugiau tampa valstybe, kur daugumos gyventojų socialinis gerbūvis priklauso nuo valstybės.

Gera tai ar ne, priklauso nuo žmogaus pažiūros į visuomeninio gyvenimo tvarkymą. Tačiau turime pripažinti, jog šiuo metu, praktika rodo, kad dažnai, sakyme, mažamečių vaikų likimas, būtu katastrofiškas, jeigu jiems su pinigine parama į pagalbą neateitų valstybė.

Šiuo metu neretai socialinis draudimas amerikiečiui vaikui suteikia kasdieninės duonos kąsnį ir viltį į šviesesnę rytojų.

Gaila, kad ne visi vaikai socialinio draudimo teikiama pensijomis gali pasinaudoti. Gailime vadinti tai teisingumu, ar skriauda, tačiau gavimas socialinio draudimo vaikų pensijos visai nepriklauso nuo vaiko. Jis pats negali kvalifikuotis socialinio draudimo pensijai. Prieš gaudami teisę į tą pensiją, jo tėvai turi tai pensijai kvalifikuotis. Tai svarbiausia sąlyga.

Pažiūrėkime, kokie reikalavimai statomi vaiko pensijos gavimui.

Truputį juokingai ir nerealiai skamba "vaiko pensija", kadangi "pensija" implikuoja senatvę, tačiau negali rasti kito žodžio, kuris žodį "pensija" šiuo atveju galėtų pakeisti. Taip pat ir kitas panašus žodis "pašalpa" čia netinka, nes vaiko pensija nepriklauso nuo to, ar vaikas pinigines paramos yra reikalingas ar ne. Vaiko pensija gali būti išmokama lygiai milijonieriaus ar elgetos vaikams.

SVARBESNIEJI REIKALAVIMAI

Jeigu kuris nors vaiko gimdytojas, tėvas arba motina, kvalifikuojasi socialinio draudimo pensijai, tai ir jų mažametis, arba nesveikas vaikas, gali gauti vaiko pensiją, jei išpildo šias sąlygas:

1. Paduodamas pareiškimas vaiko pensijai gauti.
2. Vaiką išlaiko arba išlaikė vienas iš tėvų.
3. Vaikas nėra vedęs.
4. Vaikas yra jaunesnis negu 18 metų arba jei virš 18 m., tai yra visiškai nesveikas ir jo tas nesveikumas prasidėjo prieš 18-jį gimtadienį.
5. Vaiko tėvas arba motina gauna socialinio draudimo senatvės arba nedarbingumo pensiją,

arba tėvas ar motina, kurie tą vaiką išlaikė, yra mirę ir prieš mirtį buvo socialinio draudimo apdraustas, t. y. buvo pakankamai ilgai išdirbęs socialinio draudimo apdraustame darbe. Ką tai reiškia? Trumpai: tik kvalifikuotų, atitinkančių socialinio draudimo apdraudimo nuostatams, darbininkų vaikai turi teisę į socialinio draudimo pensijas.

Nemanykime, kad kiekvienas jaunas žmogus, kurį mes pavadinume vaiku, jau automatiškai kvalifikuojasi soc. dr. pensijai. Ne. Yra ir tam tikras aptarimas kas yra "vaikas", kuris turi teisę į soc. dr. pensiją, jei išpildo aukščiau minėtąsias sąlygas.

Tad vaiku laikomas:

- a) legalus darbininko vaikas, kuris turi paveldėjimo teisę pagal tos valstijos paveldėjimo įstatymus, kurioje vaiko tėvai gyvena,
- b) darbininko posūnis arba podukra (stepchildren),
- c) legaliai išnūtytas ar dukrinta.

Paprastai tikrajam darbininko vaikui savo giminytės ryšį su tėvais nėra sunku įrodyti. Reikalinga tik gimimo metrikų ir tam tikris atvejais (iškilus tėvų vestuvinių santykių įrodymo neaiškumams arba mirties atvejuose) vestuvinių metrikų.

Tačiau retkarčiais pasitaiko keblumų su tėvų -- vaikų giminytės įrodymais, kada vaikai yra nelegalūs (illegitimate), arba kada jie yra išnūtyti ar dukrintos. Šiais atvejais tėvų vestuviniai metrikai yra būtini, o taip pat dar reikalinga ir teismo įrodymai, kad vaikas tapo legaliu darbininko vaiku, turintis paveldėjimo teises.

Nors vaikas būtų ir nelegalus, tačiau jis tampa legaliu ir įgauna teises į soc. dr. pensiją kaip darbininko vaikas, kada viena pusė veda arba išteka už tikrojo vaiko tėvo ar motinos.

KAS TAS IŠLAIKYMAS?

Minėjau, kad vaiko pensija priklauso dar ir nuo to, ar tas vaikas buvo išlaikomas po tėvo ar motinos mirties, kurių soc. dr. įmokėtų mokesčių pagrindu yra prašoma vaiko pensijos.

Paprastai, jeigu tėvai ir vaikai gyvena kartu, tai joks išlaikymo klausimas nėra kvestionuojamas. Prieidžiama, jog vaikas buvo išlaikomas to darbininko, iš kurio prašoma soc. dr. vaiko pensijos. Tačiau sunkiau yra įrodyti to vaiko priklausomumą bei išlaikymą tada, kai

darbininkas ir vaikai negyvena kartu. Tokiais atvejais reikia raštiškai įrodyti, jog vaikas gavo bent pusę išlaikymo iš to tėvo, iš kurio įmokėjimų yra prašoma vaiko pensijos.

VAIKO PENSIJOS DIDUMAS?

Gyvųjų darbininkų vaikų pensija yra visados lygi pusei tėvo arba motinos gaunamos pensijos. Mirusiųjų tėvų vaiko pensijos dydis -- trys ketvirčiai tos sumos, į kurią turėjo teisę, arba ją gavo tėvas ar motina.

Kiekviena atveju viena šeima negali daugiau gauti, kaip 254,00 dol. per mėnesį. Į šią sumą įskaitoma abi tėvo ir motinos pensijos ir bendra vaikų gaunama pensija.

PENSIJŲ SUSTABDYMAI

Vaiko pensija laikinai sustabdoma šiais atvejais:

1. Tėvas ar motina, iš kurio įmokėjimų vaikas gauna pensiją, uždirba virš 1200,00 dol.,
2. sustabdžius tėvų nedarbingumo pensiją,
3. Vaikas uždirba virš 1200,00 dol.
4. Vaiko tėvas yra deportuojamas ir vaikas, būdamas nepilietis, gyvena užsienyje,
5. Pats vaikas gauna savo nedarbingumo pensiją.

Visiškai nutraukiama vaiko pensija šiais atvejais:

1. Vaikas miršta,
2. Sulaukia 18 m. amžiaus ir yra darbingas,
3. Vaikas yra išnūjamas arba įdukinamas (išimtis: jei vaiką išnūjia ar įdukina artimieji gimninės -- patėvis, pamotė, seneliai, teta ar dėdė jis nenustoja teisės į pensiją),
4. Vaiko tėvo nedarbingumo pensija nutraukiama,
5. Vaikas veda ar išteka.

Pastebėtina, kad vaikas neturi teisės į to mėnesio pensiją, kuriame minėtieji įvykiai atsitinka.

Clevelando jaunųjų skaučių draugovė su draugininke R. Sniečkute prie dekoratyvinio laužo lietuvių salėje, per tunto iškilmingą Vasario 16 dieną pagerbti suėgą.

J. Garlos nuotrauka

Geležinio Fondo steigimas

Paašikėjus, kad LB Centro Valdyba jau yra priėmusi Geležinio Fondo statutą ir plintant spaudoje entuziastingai akcijai už kito - milijoninio - fondo kiek kitokius metmenis, LB Clevelando pirmosios apylinkės valdyba sukvietė vas. 18 d. Lietuvių salėje gausią būrį lietuvių, kurie bendruomenės idėjas bran-

gina bei josios vargus ir džiaugsmus jautriai pergyvena. Dalyvavo taip pat beveik visi CV nariai. Susirinkimas neturėjo tikslo ką nors nuspręsti, bet - vien tik gauti informaciją iš tikrųjų šaltinių ir pasiūlyti nuomonę. Apylinkės valdybos pirmininkui F. Eidimtui atidarius posėdį sudaryta prezidiumas iš pirmininko A. Gailiūšo ir sekretoriaus V. Venclovo.

Po beveik išsamų Alg. Nasvyčio ir St. Lazdinio pranešimų, gyvose diskusijose dalyvavo Jonaitis, Čiuberkis, Virbalis, Gaižutis, Mikšys, Laniauskas, Kazėnas ir kiti. Pabaigoje, dalyvių prašomas, laiką subendrino ir įtikinamais argumentais nurodė tikrą kryptį CV pirmininkas St. Barzdukas.

Turbūt niekas neabejoja, kad tokie fondai jau seniai yra reikalingi ir mūsų politinei veiklai, ir mokslui, ir menui, ir socialinei globai, ir tt. Bet negalima tikėti, kad milijonas dolerių būtų įmanoma sudaryti per 2 - 3 metus, kad ir didžiausiomis pastangomis, kad ir laimingiausiais atvejais, kad ir "derlingiausiose dirvose". Tad teisūs yra ir tie mūsų patriotai, kurie laukia testamentinių bet kuriomis sumomis palikimų (žinoma, ne be tam tikros įtaigos) arba tikisi veikiau pasiekti stambų kapitalą iš mažesnių aukų, ne tūkstantinių, o po kelerų šimtų dolerių, po vieną šimtą ir dar mažesnių. Kodėl ne?

Antra vertus, Australijoje, Vokietijoje, Kanadoje ir kitur LB jau yra deramai įsigalėjusi plačiuose mūsų sluoksniuose, JAV-se palaipsniui oponentų bei indifrentų skaičiai vis mažėja. Vadinasi, jeigu privatūs paskiri aukšnio, ar geležinio, ar kurio kito fondo iniciatoriai turi prieš akis tuos pačius, visiems brangius, tikslus, tai susitarti su jais tikriausiai galėsime. Ir lėšų didinimo, valdymo, naudojimo, skirstymo ar galų gale

visiško pavidimo LB dispozicijai - klausimai nėra tokie jaudinančiai aštrūs, kaip vienam kitam atrodo. Nenorėkime per daug. Nebūkime per griežti.

Vladas Braziulis

* ANDRIUS MACKEVIČIUS, mokėdamas už Dirvą, įteikė \$5 auką.

* METROPOLITAN OPERA į Clevelandą kasmetinėms gastroliams atvyksta nuo balandžio 24 d. iki 30 d. Gastroliams rūpinasi Northern Ohio Opera Ass'n, kuriai dabar pirmininkauja ponis R. L. Ireland. Clevelande bus pastatyta Aida, Rigoletto, Turandot, Traviata, Elixir of Love, Marta, Bohema ir kt. Bilietai nuo \$2 iki \$12,00. Bilietai, kaip visada, parduodami Union Commerce Bank - E. 9th ir Euclid, Cleveland 14.

* LIETUVIŲ DARŽELIO DRAUGIJOS narių susirinkimas, kaip praneša J. Brazauskas, įvyks ateinančią antradienį, vasario 28 d., 7:30 val. Lietuvių svetainėje. Visi nariai ir suinteresuotieji kviečiami dalyvauti. Bus aptarti visi reikalai, o ypač ateinančią vasarą Maironio paminklo statymą. Paminklas jau gautas Clevelande. Jis buvo lieidinimas Italijoje. Paminklo pastatymas Lietuvių Darželyje įvyks birželio 25 d.

BALFO SUSIRINKIMAS

Šį sekmadienį, vasario 26 d., 11:30 v., Šv. Jurgio parapijos salėje Clevelande šaukiamas 38 BALFO skyriaus susirinkimas. Bus pranešta apie Balfo seimą ir naujos valdybos rinkimai.

IŠNUOMOJAMAS 5 K. BUTAS

Butas viršuje, savininkai lietuviai. Kreiptis - 7202 Hecker Ave. Telef. UT 1-5080.

PARDUODAMAS ŪKIS

51 akrai žemės ir 5 trobės. 49 mylios nuo Clevelando. Teirautis: EN 1-4113.

PARDUODAMAS NAMAS

Vienos šeimos, 6 miegamųjų. Dvi vonios. Pilnas rusų. Gaso šildymas. Parduoda savininkas. 1400 E. 49 St., tarp Superior ir St. Clair.

Šaukti: EX 1-2405 arba HE 2-1534

(24)

VELYKOS ARTĖJA

SIŪSTI VELYKOMS DOVANŲ SIUNTINĮ DRAUGAMS IR GIMINĖMS Į VISAS USSR DALIS

YRA LENGVA IR PATIKIMA PER
Cosmos Parcels Express Corp.

(Licensed by Intourist)

COSMOS TURI DAUG METŲ PATYRIMĄ IR TUKSTANČIUS PATIKIMŲ KLIENTŲ.

- Pristatymas garantuotas.
- Siuntinys apdraustas.
- Gavėjas nieko nemoka.
- Papildomų informacijų ir nemokamų kainoraščių prašykite ar skambinkite į jums arčiausią skyrį:

NEW YORK 2, N. Y., 39 — 2nd Avenue — Tel. AL 4-5456
BROOKLYN 21, N. Y., 506 Wilson Ave. — Tel. HY 1-5290
BROOKLYN 7, N. Y., 600 Sutter Avenue — Tel. DI 5-8803
LAKEWOOD, N. J., 126 — 4th Street — Tel. FO 3-8569
PATERSON 1, N. J., 99 Main Street — Tel. MU 4-4619
NEW HAVEN, Conn., 6 Day Street — Tel. LO 2-1446
PITTSBURGH 3, Pa., 1015 E. Carson St. — Tel. HU 1-2750
WORCESTER, Mass., 174 Millbury St. — Tel. SW 8-2863
HAMTRAMCK, Mich., 9350 Jos. Campan — Tel. TR 3-1666
CLEVELAND 13, Ohio, 2683 W. 14th St. — Tel. TO 1-1068
CHICAGO 22, Ill., 2222 W. Chicago Ave. — Tel. BR 8-6966
CHICAGO 29, Ill., 2439 W. 69th Street — Tel. WA 5-2737
SAN FRANCISCO, Cal., 2076 Sutter St. — Tel. FI 6-1571
NEWARK 3, N. J., 428 Springfield Ave. — Tel. BI 3-1797
PHILADELPHIA 23, Pa., 530 W. Girard Ave. — Tel. WA 2-4035

WATERBURY, Conn., 6 John St. — Tel. PLaza 6-6766
GRAND RAPIDS, Mich., 414 Scribner Ave., N. W. — Tel. GL 8-2006

JERSEY CITY, N. J., 75 Bright St., kampas Jersey Ave.
PASSAIC, N. J., 176 Market St. — Tel. SR 2-6387
DETROIT, Mich., 6440 Michigan Ave. — Tel. TA 5-8050
ROCHESTER, N. Y., 583 Hudson Ave. — Tel. LO 2-5941
VINELAND, N. J., West Landis Ave., Greek Orthodox Bld.
Šis skyrius atidarytas penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais.

Quik Auto Service, Inc.

1304 East 9 Str. Tel. TO 1-1673

Vietinių ir užsieninių automobilių taisymas. Visų rūšių mechaninis ir "Auto Body" taisymas, gerai išbaigtas — garantuotas dažymas. P r a n o Gr i g o i n o p r e ž i ū r o j.

Vasario mėn. visi klientai gauna didelę nuolaidą. Pasinaudokit proga ir pigiai susitaisykit savo mašiną.

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausią vyną, alų ir geriausių mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti.

EAST CLEVELAND-EUCLID & SUPERIOR AVE.

SAVINGS EARN

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL NOON

4%

SUPERIOR SAVINGS

ACCOUNTS INSURED TO \$10,000

HOME AND REMODELING LOANS

CORNER 68TH-SUPERIOR AVENUE

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue EN 1-1763

936 East 185 St. KE 1-7770

MON. thru FRI. Eves. 8:30 P.M. and SAT. and SUN. Mats. 1:30 and 5:00

SAT. EVE. MARCH 4 & 11—8:45 P.M.

Half Price Matinee Children Under 12 Years Sat. Mats. March 4 and 11th, 5:00 P.M. Only

\$4.00 (Boxes & Loges and West End Promenade)

\$3.50 (Mezzanine—first 12 Rows Only)

\$3.00 (Mezzanine—last 7 Rows)

\$2.00 (Corner Sections)

TICKET SALE AT

Arena, 3700 Euclid Ave. or Richamn's

SEE: DAVID JENKINS Olympic Gold Medal Winner and INA BAUER three-times German champion

MR. FRICK in "Alpine Festival"

DON'T MISS this Traditional Family Favorite

CLEVELAND ARENA • FEB. 28-MAR. 12

KAS IR KUR?

* DR. J. BIELSKIS, Lietuvos konsulas Los Angeles, Vasario 16 proga, per lietuvių radiją pasakė kalbą, kurioje iškėlė pasiaukojimo reikalingumą kovoje dėl tautos laisvės. Kalbą užbaigė tokiu linkėjimu: "Tik pačių lietuvių sutartinas darbštumas ir pasiaukojimas Lietuvai laisvę atgaus ir Nepriklausomą valstybę atkurs!"

* JONAS MAŽIONIS, Korp. Neo Lithuania filisteris, apie 30 metų tarnaujantis JAV diplomatinėje tarnyboje, perkeltas naujomis pareigoms į JAV ambasadą Londone. Jo adresas: Mr. John F. Mazionis, American Embassy, 1 Grosvenor Square, London W. 1, England.

* KONSULAS A. ŠIMUTIS SU DR. V. PAPROCKU vasario 16 d. buvo nuvykę aplankyti poilsio namuose sveikstantį Lietuvos Nepriklausomybės akto signatarą prof. Juozą Kaminską. Šimutis signatarą sveikino Gen. konsulo Budrio, konsulo Stašinsko ir savo vardu kartu su linkėjimais įteikdamas ir gėlių puokštę. Prof. Kaminskio sveikata šiuo metu yra žymiai pagerėjusi ir jis jaučiasi gerokai sustiprėjęs. Gydomi dr. Paprocko priežiūroje.

* BOSTONO LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBAS vasario 16 d. Vlodo Adomavičiaus atminčiai paskyrė 16 Vasario gimnazijai Vokietijoje \$10.00.

* PED. LITUANISTIKOS INSTITUTUI L. V. S. Ramovės Chicago skyrius, atsiuntęs 20.00 dol. čekį, rašo: "Valdyba ir visi ramovėnai su malonumu remia Institutą, pareikšdami pilną pritarimą jo darbiui, ugdančiam lietuvių inteligentijos prieauglį". Chicago Aukšt. Lit. Mokyklos Tėvų Komitetas, paskyręs Institutui 50, dol., savo laiške pastebėjo: "Mokyklos Komitetas labai aukštai vertina P. L. Instituto buvimą ir darbą. Mums būtų ypatingai malonu, jei visi šios mokyklos absolventai testytoliau lituanistines studijas P. L. Institute". Lituanistinio švietimo rėmėjams bei jo skatintojams Institutui vadovybė nuoširdžiai dėkoja.

* TAUTINĖS SĄJUNGOS BALTIMORES SKYRIUS vasario 26 d. 6 val. Lietuvių svietainės salėje rengia Jokūbo Stuko filmų rodymą iš lietuvių Lietuvos. Jis taip pat padarys pranešimą ką ten matė lankydamasis. Visi baltimoriečiai kviečiami dalyvauti.

Vasario 16 Toronto

Lietuvos Nepriklausomybės 43-jų metų sukakties minėjimas įvyko vasario 19 d. Prisikėlimo pilnutėlė gana erdvi College kino teatro salė, LB apylininkės pirmininkas J.R. Simanavičius, trumpai nušvietęs Vasario 16-sios dienos reikšmę lietuvių tautai ir tylos minutės susikaupimu pagerbus žuvusius už Lietuvos laisvę, pradeda minėjimą. Invokaciją skaityti pakviečiamas Prisikėlimo parapijos klebonas Tėvas Placidas OFM.

Po to sekė paskaita, kurią skaitė svečias iš Clevelando adv. Julius Smetona. Prelegentas neliudamas tolimesnių praeities datų, kalbėjo apie mūsų tremties nūdienį gyvenimą, iškeldamas taisyntas negeroves. Keliamos mintys buvo nuosaikios, gerai apgalvotos ir šiuo metu aktualios. Kvietė visus atlikti savo pareigą tėvynei, dirbti ir palaikyti gyvą laisvės idėją, nes toji naktis nesitęs amžinai. Mes jau galime įžiūrėti ir pastebėti besireiškiančių šviesos prošvaisčių. O prisikėlimo valanda gali būti, kartais, anksčiau negu mes tikime. Tikėjime, Lietuva bus ir vėl nepriklausoma, baigė savo minčių dėstymą paskaitininkas.

Pirm. J.R. Simanavičius, padėkojęs prelegentui už turiningą paskaitą ir joje iškeltas gražias ir įsidėmėtinas mintis, pranešė aukojimo laisvės reikalams tvarką ir prašė paruošti vokelius su pinigais ir to fondo kortele kuriam norima skirti savo auką.

Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga į minėjimą atsilankė daugelis aukštų svečių, kurie pasakė sveikinimo kalbas su linkėjimais vėl atgauti laisvę. Gauta nemaža sveikinimų raštu. Iš jų paminėtini: Kanados ministras pirmininko J. Diefenbaker ir federalinio parlamento nario opozicijos vado L. Pearson. Dalyvavęs šventėje Ontario provincijos vyriausybės atstovas J. Yeremko perdavė min. pirm. Frost sveikinimus su linkėjimais atgauti laisvę. Meninė programą išpildė solistė J. Liusatikaitė ir Toronto lietuvių choras "Varpas".

Varpas, kuris savo dainos menu yra prasiskynęs platų kelią, leido pasigėrėti susirinkusiems išpildymu: Lietuviais esamemes gimę, Gimtinės daina, Vėjužėlis, Malda iš operos "Vilius Telis" ir choras iš operos "Nabucco". Choriui dirigavo St. Gailevičius ir akompanavo Ruby Ramsay Rouse.

Minėjimas buvo baigtas Tautos himnu. P.V.

Vasario 16 d. proga surušto diplomatinio korpuso nariams priėmimą organizavusieji pasitinka Chicago burmistą R. Daley su poniu. Nuotraukoje iš kairės: Daley su poniu, kons. dr. P. Daužvardis su poniu, J. Kazanauskas, dr. S. Biežis su poniu, V. Olienė, L. Vanagaitienė ir Kazanauskienė. P. Petručio nuotrauka

Europos, Azijos, Afrikos ir Pietų Amerikos konsulai Vasario 16 minėjime Chicagoje

Vasario 16 d. Chicago viešbučio ištalkingoje Maximilian salėje, diplomatinio korpuso nariams surengtas priėmimas praeities tikrai šventiškoje nuotaikoje. Oficialus priėmimo laikas buvo 5 - 7 val. Tačiau dauguma susirinkusiųjų, pagauti pakilių nuotaikos ir lietuviško vaišingumo, užtruko žymiai ilgiau.

Prie viešbučio visą dieną plevėsavo lietuviška vėliava. Lietuviška trispalvė greta J. A. V. žvaigždėtos vėliavos kabojo ir priėmimo salėje. Salės viduryje matėsi gana vykusiai pagamintas lietuviškos sodybos modelis su bakūze, gėlių darželiu, lietuvišku kryžiumi ir tautiniais drabužiais parėdytomis lėlėmis. Šiuo kūriniu pasitūpino išradinga V. Olienė. Vaišių stalai buvo apkrauti įvairiausiais skanėstais (netruko ir lietuviško sūrio) bei gėrimais. Besivaišinančius svečius linksmino Byansko orkestras lietuviškomis ir kitomis populiariomis melodijomis. Svečius prie įėjimo sutiko Lietuvos konsulas dr. P. Daužvardis su poniu bei dr. St. Biežis ir poniu, J. Kazanauskas ir poniu, V. Olienė, L. Vanagaitienė ir pakaitomis kiti. Salėje svečiais rūpinosi mūsų studentės, vilkinčios tautinius drabužius.

Iš Chicagoje esančių Europos, Azijos Afrikos bei Pietų Amerikos valstybių konsulatų susirinko apie septynios dešimtys asmenų. Lietuviškos publikos galima buvo priskaičiuoti iki dviejų šimtų. Šiame priėmime konsulų atstovautos šios valstybės: Austrija, Belgija, Kanada, Kinija, Kolumbija, Kostarika, Ekvadoras, Suomija, Prancūzija, Gvatemala, Islandija, Airija, Italija, Japonija, Libanonas, Meksika, Nikaragua, Panama, Paragvajus, Filipinai, Peru, Vokietija, Salvadoras, Urugvajus, Ispanija ir Turkija. Susidėjusios aplinkybės neleido priėmime dalyvauti skandinavų konsulams. Juos sulaukė tarnybinės pareigos, Chicago atvykus Danijos ministerei pirmininkui.

* AKADEMINIO SKAUTŲ SĄJŪDŽIO New Yorko skyriaus pirmininko pareigas perėmė dr. Henrikas Lukaševičius. ASS-dį, pagal naująjį statutą, sudaro Studentų Skautų Sąjunga ir Filisterių Skautų Sąjunga. SSS N. Y. skyriaus valdyba -- Algis Rimas (pirm.), Ligija Babarskaitė, Daila Alytaite, Algis Šetikas ir Vidas Montvila. FSS valdybą sudaro Romas Kezys (pirm.), Daila Bulgarskaitė ir Vytautas Syrolia.

"NEW YORKO VYRŲ OKTETO pirmasis koncertas įvyks šeštadienį, gegužės 13 d. vienoje iš geresnių New Yorko salų. Po koncerto kitoje vietoje pramotomas balius.

* A. VAGELIS, iš Worcester, mokėdamas už Dirvą atsiuntė ir \$5 auką.

Savo atsilankymu lietuvių pagerbė ir miesto burmistras Richard Daley su poniu. Patirta, kad burmistras paprastai vengia panašaus pobūdžio pobūvių. Atsilankydamas jis tikrai parodė išskirtinai malonų mostą lietuviams. Priėmimo dalyvavo ir burmistro atstovas specialiais reikalams pulk. Railly, teisėjas

biamas "ūkininkas" J. Bachunas su poniu.

Sprendžiant iš vyrausios nuotaikos ir pokalbių, galima tvirtinti, kad viskas puikliausiai pavyko. Žinoma, susidarė ir išlaidų. Tačiau gauta ir pelno, kuris piniginiu mastu neišmatuojamas.

Nacionalistinės Kinijos gen. konsulas F. T. Sia su poniu, konsulas dr. P. Daužvardis su poniu ir V. Olienė. P. Petručio nuotrauka

Dunne, aldermanas Egan, Sun Times kolumnistas Dreiske, buv. Lenkijos konsulas K. Ripa su šeima, įvairių laikraščių atstovai, latvių ir estų atstovai ir kiti.

Iš lietuvių matėsi vyskupas V. Brizgys, Lietuvių Bendruomenės Chicago apygardos pirm. J. Jasaitis, Tautinės Sąjungos pirm. E. Bartkus, Skautų Sąjungos vyriausias skautininkas E. Vilkas, redaktoriai L. Šimutis ir M. Vaidyla, eilė kitų spaudos darbuotojų, visuomeninkų, prekybininkų ir daugelis kitų. Drauge buvo ir visų ger-

Priėmimo rengimu rūpinosi sudarytas specialus komitetas, kurį sudarė: prel. I. Albavičius, St. Balzekaš, E. Bartkus, dr. St. Budrys, J. Gribauskas, J. Jurkūnas, D. Kuraitis, J. Mackevičius, V. Olienė, L. Vanagaitienė, J. Pakel ir V. Šimkus. Pirminkavo dr. St. Biežis, išdą tvarkė J. Kazanauskas. Šie išvardinti asmenys padengė ir didžiąją dalį išlaidų. Iniciatyvos tokį priėmimą rengti ėmėsi dr. St. Biežis ir J. Kazanauskas, pasitarti Lietuvos konsulo dr. P. Daužvardžio. P. Prr.

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

REKOLEKCIJOS MERGAITĖMS MOKSLEIVĖMS

Kovo 3 - 5 dienomis, Seselių Dominikonų vienuolyne, Oxford, Mich. įvyks uždaro rekolekcijos lietuvaiteis moksleivėms. Rekolekcijas praves Tėvas Tomas V. Židraitis, O. P. Kviečiamos visos mergaitės

13- 19 m. amžiaus dalyvauti, religiniai susikaupti toli nuo miesto triukšmo, lietuviškam žodžiui ir giesmėms skambant.

Rekolekcijas organizuoja Gabijos Skaučių Tuntas, paskatinimas praėjusių rekolekcijų (1960 m. gegužės mėn.) pasisekimo ir buvusios dalyvėms nuolat

prašant antrų tokių rekolekcijų.

Pradžią kovo 3 d. penktadienio vakare. Bus vykstama autobusu. Dalyvės registruoja ir smulkesnes informacijas teikia Danutė Jankienė, 9934 Cheyenne Detroit 27, Mich. Telef. WE-5-8923.

Sk.

BENDRUOMENĖS SUSIRINKIMAS

L. B. Detroito apylinkės metinis susirinkimas šaukiamas kovo 12 d., sekmadienį, 12 val. 15 min. Hispanos Unidos patalpose 1906 25-ta gatvė, Dienotvarkėje 1960 metų apyskaita ir naujos valdybos rinkimai. Valdyba prašo skaitlingai susirinkime dalyvauti.

SUNKIAI SERGA JUOZAS KAVALIAUSKAS

Ilgą ir labai sunki ligą prisiėgė mūsų bičiulį Juozą Kavaliauską. Po gerklių operacijos Juozas neteko kalbos. Ligonis detroitiečiams gerai pažįstamas. Jis bažnyčioje darė rinkliavas, jis visokiuose lietuviškuose reikaluose pirmasis talkininkas. Džiukios sūnus. Bolševikų-vokiečių okupacijose Juozas nepalaido ginklo iš rankų. Čia, Detroito, priklauso daugeliui patriotinių organizacijų. Veiklus rezistentų narys. Dėl darbo labai nesisėkė, tad ir turėtas išteklius ligą atėmė. Po pirmos operacijos Juozas trumpai pasilsėjo ir štai vėl rezistentai išlydėdami į ligoninę, linkėdami sveikatos įteikė mažutę \$ 50 paramą, suaukotą gerų bičiulių.

Gerasis lietuvis, jausis geriau, kai jo draugai kurių tiek daug turėjo nepalikis vieno ligoje.

VASARIO 16 GIMNAZIJOS PARAMA

Detroito rezistentai įsteigė Vasario 16-os Gimnazijai remti būrelį. Pirmuoju vadovu buvo J. Jeneckas. Po jo V. Kankalis. Rezistentų skyrius nesitenkino vien tik nario įnašais, bet buvo surengti keli vieši vakarai, surengti šeimyninio pobūdžio išvažiavimai -- gegužinės. Vien P. Vaičiūno "Naujųjų žmonių" pasatymas davė \$550 pelno. Būrelis savo įnašais jau kopia į 3-įj tūkstantį dolerių. Tik galia, kad būrelio vadovas V. Kankalis pasiprašė atostogų. Bičiuliui Kankaliui už taip gražų darbą priklauso gili padėka.

REMIAM NEPRIKLAUSOMYBĖS FONDA

Rezistentai savo valdybos posėdyje sudėjo \$30 auką Lietuvos Nepriklausomybės Fondui. Pagal aukų lapus rinkliavą toliau vykdys savo bičiulių tarpe.

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PProspect 8-1711
Rezidencijos RRepublic 7-7868

Dr. S. Biežis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.

Val.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiad. ir seknad. ofisas uždarytas.

Šeštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE.

Tel. ofiso EVerglade 4-7376
Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave.
Chicago 22, Ill.

VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p.
pirmad., antrad., ketvirtad.,
penktad.

Tik susitarus trečiadieniais.

Telefonas:
Ofiso RRepublic 7-5020.
Namų WALbrook 5-3765.

J. Ramunis, M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2557 W. 69th Street
(Įėjimas iš Rockwell St.)

Val.: kasdien 2-4 p. p. ir 6-8 p. p.
Šeštadieniais:
2-4 p. p. ir 5-7 p. p.

*DIRVA*DIRVA*DIRVA*DIRVA*DIRVA*DIRVA*DIRVA*DIRVA*

DIRVA

6907 Superior Ave.,
CLEVELAND 3, Ohio

PRADĖKITE SIŪSTI DIRVĄ

Kam

Kur

Susipažinti šešius numerius ☐

Už metus — \$8.00 ☐

Už 6 mėnesius — \$5.00 ☐

(Tos kainos yra tik naujiems skaitytojams)

(Pažymėkite atitinkame lankelyje savo užsaky-mą ir pridėkite atitinkamą mokestį, jei užsakote sau ar kaip dovaną).

Užsakytojas:

(Vardas, pavardė)

(Adresas)

*DIRVA*DIRVA*DIRVA*DIRVA*DIRVA*DIRVA*DIRVA*DIRVA*